

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI

**ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KEMANLA
SESLENDİRİLEN KLASİK BATI MÜZİĞİ VE TÜRK MÜZİĞİ
TÜRLERİNE İLĞİ DÜZEYİNİN SAPTANMASI**
(Diyarbakır Silvan İlçesi Örneği)

ÖMER ÇETMİOĞLU

DANIŞMAN
PROF. SABRİ YENER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ORDU 2019

ÖĞRENCİ BEYAN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak savunduğum “Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği ve Türk Müziği Türlerine İlgili Düzeyinin Saptanması Diyarbakır Silvan İlçesi Örneği” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmadan yazdığımı ve yararlandığım kaynakların “Kaynakça” bölümünde gösterilenlerden farklı olmadığını, belirtilen kaynaklara atıf yapılarak yararlandığımı belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

25 /07/ 2019

Ömer ÇETMİOĞLU

16530400006

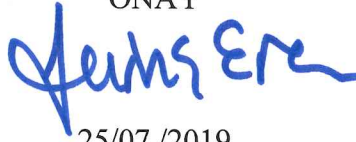

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Ömer ÇETMİOĞLU'nun hazırladığı "ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KEMANLA SESLENDİRİLEN KLASİK BATI MÜZİĞİ VE TÜRK MÜZİĞİ TÜRLERİNE İLGİ DÜZEYİNİN SAPTANMASI (Diyarbakır Silvan İlçesi Örneği) başlıklı tez 25/07/ 2019 tarihinde aşağıda imzaları olan jüri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Adı-Soyadı	Üniversite	İmza
Başkan	: Prof. Sabri YENER	Ordu Üniversitesi	
Jüri Üyeleri	: Doç. Dr. Köksal APAYDINLI	Ordu Üniversitesi	
	: Dr. Öğr. Üyesi Beste HOŞSES	Giresun Üniversitesi	

ONAY

25/07 /2019

Dr. Öğr. Üyesi Seçkin EVCİM

Enstitü Müdürü V.

ÖNSÖZ

Bu araştırma sürecinde; ilgisini, bilgisini ve desteğini benden esirgemeyen bana fikir, görüş ve önerilerde bulunarak doğru yönlendirmelerle tezimi daha etkin ve güzel bir şekilde bitirmemde yardımlarını benden eksik etmeyen değerli hocam ve tez danışmanım Prof. Sabri YENER'e, çocukları olmaktan gurur ve onur duyduğum benim bu günlere gelmemde her zaman yanımda olan sevgili ve değerli canım annem Gülşen ÇETMİOĞLU'na, sevgili ve değerli canım babam Mehmet ÇETMİOĞLU'na biricik kardeşlerim Nurcan ÇETMİOĞLU ve Yasin ÇETMİOĞLU'na, İngilizce çevirilerde araştırmama katkıda bulunan aynı okulda görev yaptığım meslektaşım ve sevgili arkadaşım İngilizce öğretmeni Hülya GÜLTEKİN'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ömer ÇETMİOĞLU
Ordu, 2019

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
GİRİŞ	1
BÖLÜM I	2
1.1. PROBLEM DURUMU	3
1.2. ALT PROBLEMLER	4
1.3. AMAÇ	4
1.4. ÖNEM.....	4
1.5. VARSAYIMLAR.....	4
1.6. SINIRLILIKLAR	4
1.7. TANIMLAR.....	5
BÖLÜM II.....	7
KURAMSAL ÇERÇEVE	7
2.1. MÜZİK	7
2.2. MÜZİK KÜLTÜRÜ	11
2.3. MÜZİKTE ESTETİK	15
2.4. MÜZİK İLGİSİ VE BEĞENİSİ.....	16
2.5. ORTAOKUL DÖNEMİ MÜZİK EĞİTİMİ	18
2.5.1. Genel Müzik Eğitimi.....	19
2.5.2. Özengen Müzik Eğitimi	20
2.5.3. Mesleki Müzik Eğitimi.....	20

2.5.4. Ortaokul Dönemi Özellikleri	20
2.5.5. Ortaokul Dönemi Müzik Dersi Öğretim Programı Vizyonu	22
2.5.6. Ortaokul Dönemi Müzik Dersi Öğretim Programı Genel Amaçları....	22
2.6. KEMAN	23
2.7. İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR.....	26
BÖLÜM III.....	29
YÖNTEM.....	29
3.1. ARAŞTIRMA MODELİ	29
3.2. ÇALIŞMA GRUBU	29
3.3. VERİLERİN TOPLANMASI.....	29
3.4. VERİLERİN ANALİZİ	30
BÖLÜM IV	31
BULGULAR VE YORUM.....	31
4.1. ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK ENSTRÜMANLARINDAN KEMANI TANIMA VE KEMANI DİNLEME DÜZEYİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE CİNSİYET BAZINDA DAĞILIMLARI.....	31
4.2. ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KEMANLA SESLENDİRİLEN TÜRK HALK MÜZİĞİ ESERLERİNE YÖNELİK BEĞENİ DÜZEYİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE CİNSİYET BAZINDA DAĞILIMLARI.....	33
4.3. ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KEMANLA SESLENDİRİLEN KLASİK BATI MÜZİĞİ ESERLERİNE YÖNELİK BEĞENİ DÜZEYİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE CİNSİYET BAZINDA DAĞILIMLARI	41
4.4. ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KEMANLA SESLENDİRİLEN TÜRK SANAT MÜZİĞİ ESERLERİNE YÖNELİK BEĞENİ DÜZEYİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE CİNSİYET BAZINDA DAĞILIMLARI.....	48
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	56
KAYNAKÇA	59
EKLER	63
EK-1. ARAŞTIRMA İÇİN İZİN BELGESİ.....	64

EK-2. ÖĞRENCİ ANKET FORMU.....	66
EK-3. KEMANLA SESLENDİRİLEN ESERLERİN NOTALARI	72
ÖZGEÇMİŞ.....	110

ÖZET

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KEMANLA SESLENDİRİLEN KLASİK BATI MÜZİĞİ VE TÜRK MÜZİĞİ TÜRLERİNE İLĞİ DÜZEYİNİN SAPTANMASI (Diyarbakır Silvan İlçesi Örneği)

Ömer ÇETMİOĞLU

Yüksek Lisans, Müzik Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Sabri Yener

Temmuz 2019, XI + 124 Sayfa

Bu araştırma ile ortaokul öğrencilerinin kemanla seslendirilen klasik batı müziği ve Türk müziği türlerine ilgi düzeylerinin saptanması amaçlanmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu Diyarbakır İline bağlı Silvan ilçe merkezindeki Silvan ortaokulunda öğrenim gören 5., 6., 7. ve 8. Sınıf düzeyindeki araştırmaya katılan 410 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada betimsel bir yöntem izlenmiştir. Tarama modellerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma bulgularının elde edilebilmesi için araştırmacı tarafından 410 öğrenciye kemanla klasik batı müziği ve Türk müziğinden seçilme 21 eser icra edilerek anket uygulanmıştır. Araştırmacı tarafından öğrencilere uygulanan anketin verileri SPSS istatistik 25 paket programına girilerek bilgisayar kaynaklı çalışma ortamında elde edilmiştir. Analizin sonuçları frekans (f) yüzde (%) yöntem ve teknikleri kullanılarak tablolar halinde gösterilmiştir. Öğrenci görüşlerinden elde edilen araştırma sonuçlarına göre; öğrenciler sırasıyla ilk olarak Türk halk müziği, ikinci olarak Türk sanat müziği, üçüncü olarak ise klasik batı müziği türlerinin kemanla seslendirilişini beğenmiştir. Öğrencilerin ilgi düzeyleri bu doğrultuya göre saptanmıştır.

Araştırma da ortaokul öğrencilerinin görüşlerinden elde edilen verilerin sonuçlarına göre bu araştırmanın, farklı teknik ve biçimlerde geliştirilmesi veya yapılacak olan yeni araştırmalara ve araştırmacılara ışık tutması öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik türleri, Keman, Ortaokul Öğrencileri.

ABSTRACT

THE DETERMINATION OF THE INTEREST OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN CLASSICAL WESTERN MUSIC AND TURKISH MUSIC GENRES PERFORMED WITH THE VIOLIN

(Silvan/district of Diyarbakır Example)

Ömer ÇETMİOĞLU

Master of Music Department

Thesis Advisor: Prof. Sabri Yener

July 2019, XI + 124 Pages

The aim of this research is to determine the interest level of secondary school students to the types of classical Western music and Turkish music played with violin.

The study group of the research consists of 410 students who participated in the study at the level of 5th, 6th, 7th and 8th grade of Silvan Secondary school in Silvan district center of Diyarbakır province.

A descriptive method was followed in the study. General scanning model was used from the scanning models. In order to obtain the research findings, the researcher carried out a questionnaire to 410 students by carrying out 21 works selected from classical western music and Turkish music by violin. The data of the questionnaire applied to the students by the researcher were obtained in a computer-based study environment by being entered into the SPSS statistical 25 package program. The results of the analysis were shown in tables by using frequency (F) percent (%) methods and techniques. According to the research results obtained from student opinions, students like firstly Turkish Folk Music, secondly Turkish art music and thirdly classical Western music genres played with the violin. Students' interest levels were determined in this direction.

According to the results of the data obtained from the opinions of the secondary school students, it is envisaged that this research will be developed in different techniques and forms or shed light on new researches and researchers.

Key Words: Music, Types of music, Violin, Secondary School Students.

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

- KBM** : Klasik Batı Müziği
MEB : Millî Eğitim Bakanlığı
THM : Türk Halk Müziği
TSM : Türk Sanat Müziği
Vb : Ve Benzeri

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Enstrümanlarından Kemanı Tanıma Düzeyine İlişkin Görüşleri	31
Tablo 2. Ortaokul Öğrencilerinin Keman Dinleme Düzeyine İlişkin Görüşleri ...	32
Tablo 3. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (1 Nolu eser)	34
Tablo 4. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (2 Nolu eser)	35
Tablo 5. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (3 Nolu eser)	36
Tablo 6. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (4 Nolu eser)	37
Tablo 7. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (5 Nolu eser)	38
Tablo 8. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (6 Nolu eser)	39
Tablo 9. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (7 Nolu eser)	40
Tablo 10. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (8 Nolu eser)	41
Tablo 11. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (9 Nolu eser)	42
Tablo 12. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (10 Nolu eser)	43
Tablo 13. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (11 Nolu eser)	44
Tablo 14. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (12 Nolu eser)	45
Tablo 15. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (13 Nolu eser)	46
Tablo 16. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (14 Nolu eser)	47

Tablo 17. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (15 Nolu eser)	49
Tablo 18. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (16 Nolu eser)	50
Tablo 19. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (17 Nolu eser)	51
Tablo 20. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (18 Nolu eser)	52
Tablo 21. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (19 Nolu eser)	53
Tablo 22. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (20 Nolu eser)	54
Tablo 23. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (21 Nolu eser)	55
Tablo 24. Kemanla Seslendirilen Müzik Türlerinin Beğeni Düzeyi	56
Ortalamaları.....	56

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Enstrümanlarından Kemanı Tanıma Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı	32
Şekil 2. Ortaokul Öğrencilerinin Keman Dinleme Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı	33
Şekil 3. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (1 Nolu eser) .	34
Şekil 4. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (2 Nolu eser) .	35
Şekil 5. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (3 Nolu eser) .	36
Şekil 6. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (4 Nolu eser) .	37
Şekil 7. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (5 Nolu eser) .	38
Şekil 8. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (6 Nolu eser) .	39
Şekil 9. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (7 Nolu eser) .	40
Şekil 10. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (8 Nolu eser).....	42
Şekil 11. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (9 Nolu eser).....	43
Şekil 12. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (10 Nolu eser).....	44
Şekil 13. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (11 Nolu eser).....	45

<i>Şekil 14.</i> Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (12 Nolu eser).....	46
<i>Şekil 15.</i> Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (13 Nolu eser).....	47
<i>Şekil 16.</i> Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (14 Nolu eser).....	48
<i>Şekil 17.</i> Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (15 Nolu eser).....	49
<i>Şekil 18.</i> Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (16 Nolu eser).....	50
<i>Şekil 19.</i> Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (17 Nolu eser).....	51
<i>Şekil 20.</i> Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (18 Nolu eser).....	52
<i>Şekil 21.</i> Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (19 Nolu eser).....	53
<i>Şekil 22.</i> Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (20 Nolu eser).....	54
<i>Şekil 23.</i> Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (21 Nolu eser).....	55

GİRİŞ

Evrende insan dahil bütün canlıların içgüdüleri ile hareket etme eğilimleri vardır. Bu içgüdüsel davranış doğayla karşılıklı etkileşimi de beraberinde getirmektedir. Bu etkileşim, ilk önce doğanın taklidinden başlayarak kendini ve çevresini keşfetmenin kıvılcımlarını ortaya çıkartırken, daha sonra tüm bireysel ve toplumsal hayatın kendisi olmuştur.

İlkçağlarda doğanın ve evrendeki tüm canlıların sesini dinleyen insan, kendisine bu döngüden bir yaşam çizmiştir. Seslerin, evrenin her yerinde olması insanın bu seslere ve evrenin içindeki melodiye kulak vermesine sebep olmuştur. Sözelimi; kuşların cıvıltısının, rüzgârın uğultusunun, gece karanlığındaki ateş böceklerinin, denizin o dingin sularının veya hırçın dalgalarının sesleri yahut bir ayçiçek tarlasındaki sessizliğin sesi veya melodisi diye sıralanan bu olgular, milyonlarca örnekle insanın evrendeki seslerle olan etkileşimini gözler önüne sermektedir.

Geçmişten günümüze taşınan ve taşınmaya devam eden taklitle başlayan seslerin serüveni, insan yaşamının değişen koşullarıyla birlikte çeşitli isimler alarak son şekliyle müzik olarak adlandırılmaktadır. Öyle bir adlandırma olmuştur ki bu isimle dünyanın farklı bölgelerinde yaşayan ve farklı dillere, renge ve yaşama sahip olan insan topluluklarının ortak sesi, dili olmuştur. Seslerin birleşimi, uyumu, uyumsuzluğu, yaşamın sessizliği, sesi, adeta farklı insan etkileşimleriyle birleşerek müziği ortaya çıkartmıştır.

Müzik zamanla gelişerek gerek bireysel gerekse toplumsal yaşamın içinde bütünleşerek kendine yer bulmuş bulunduğu yere ve koşullara göre de ihtiyaca cevap vermiştir. İnsan eylemlerinin tüm evrelerinde sanatsal bir anlatım şeklini almıştır. Her dönemde insanın yaşayışının koşullarına bağlı olarak insanın düşüncelerini ve sanatsal dilini anlatmada bir yol olmuştur. Kimi zaman insanın manevi anlamda, dini ritüellerinde kullandığı bir müzik iken kimi zamanda bir eğitim aracı bir bilim dalı olmuştur. Toplumsal yaşamın getirileriyle birlikte müzik insanın yaşamında kullandığı temalarla harmanlanmıştır. Söz gelimi; sağlık, eğitim, din, edebiyat, resim, tiyatro ve spor gibi nice insan eylemlerinin içinde yine müzik bir iletişim dili ve anlatım biçimi olmuştur. Bu anlatım biçimleri toplumların içinde

bulunduğu koşullara göre değişen kültür dediğimiz zenginlikleri ve değerleri de beraberinde getirmiştir.

Kültür insan değerlerinin yaşamının taşıyıcısı bel kemiğidir. İnsanın doğayla girdiği mücadele de keşfetme sürecinden öğrenme sürecine ve devamında etkileşimlerle meydana gelen kültür insanın yaşamındaki eylemlerinin bir bütünüdür. Müzikte de bu bütünün büyük bir parçasını oluşturarak kendi içinde müzik kültürünü oluşturmaktadır. Müzik kültürü, toplumların müziklerinin koruyucusu ve taşıyıcısıdır. Müziğin kültürel anlamda etkileri, toplumların gelenek ve göreneklerinin gelecek çağlara bir aktarım aracı olarak adlandırılabilir.

İnsan, anne karnında başlayarak bulunduğu toplumun müziklerini duymaya, dinlemeye ve o kültürün yapı taşlarına yönelmeye başlar. Her kültürün kendine göre oluşturduğu müzik kültürü zenginlikleriyle ocuk küçük yaşta dinler, söylemeye çalışır ve bireysel yetisine kazandırır. Bu süreçte bireyin ocuk yaşta başlayan ilgi ve merak durumu, zamanla hoşlandığı veya hoşlanmadığı diye ayırım yaptığı bir Şekil alır ve beğeni duyduğu alana doğru yönelerek, zamanla gerek eğitimle gerekse de yaşamdaki tecrübeleriyle estetik bir bakış açısı kazanır.

Müzik türleri bireyden topluma göre değişkenlik göstererek sevmeye ve ilgi duymaya algısını meydana getirmektedir. Müziği sevmeye; onu dinleme, ondan hoşlanma, ilgi duymaya, dinlediğin sevdiğin müziğin türünü, biçimini hayatına katması olarak adlandırılabilir. Birey, müzik dinlerken ilgi duyduğu müzik türü ve biçimini bazen enstrümantal ya da szli olarak dinlemeyi, ilgi duyduğu ana göre seçebilir yahut tercih edebilir. Sözgelimi; Türk halk müziğinde bağlama ile icra edilen bir eserin kemanla icra edilmesi, dinleyicide o an farklı bir etki bırakabilir. Dinleyici, her zaman bağlama ile ilgi duyarak dinlediği aynı eseri farklı bir enstrümandan duyduğunda, tabi ki kulağında alıştığından daha farklı bir etki oluşabilir. Bu durumda bireyin söz konusu müziğe karşı ilgi dünyasında değişiklik olup olmadığı merak konusu olabilmektedir.

Bu araştırma ile farklı müzik türleri kemanla seslendirildiğinde bireyde bıraktığı etki ve bireyin ilgisi gibi sorular, bireyin gelişim çağlarının bir basamağı olan 10- 15 yaşlarında bulunan ve eğitim ğretim basamağının ikinci kademesinde öğrenim gören ortaokul öğrencilerine sorularak, kemanla seslendirilen Klasik batı müziği ve Türk müziği türlerine ilgi düzeylerinin saptanması amaçlanmıştır.

BÖLÜM I

1.1. PROBLEM DURUMU

Bireylerin müzik tercihleri kültürel birikim ve yaşayış durumlarına göre farklılık göstermektedir. Dolayısıyla kişilerin beslendiği kültürel yapıya göre yaşayışı, kültürel zenginliği, yaşamın her alanındaki bireysel ilgi ve istekleri doğrultusundaki tercihlerini ve beğenilerini etkileyerek bu farklılıkları oluşturmaktadır.

Kültürel birikimin, toplum ve bireysel yaşayışın tercihler üzerindeki etkileri göz önünde bulundurulduğunda; kişinin tercihleri, ilgisi, beğenisi önem taşımaktadır. Dolayısıyla hangi kültürden olursa olsun her bireyin ilgi ve beğenisi bir merak konusu olabilmektedir. Özellikle çocuklukta edinilen bu kültürel etkilenme bireyin tüm yaşantısının bir mimarı olduğu söylenebilir; çünkü birey dünyaya geldiğinde her türlü kültürel birikimin içine doğar ve bulunduğu coğrafyanın kültürel etkileriyle büyük ölçüde şekillenir. Bu şekillenmeye her ulusun konuştuğu dil başta olmak üzere, sanatsal, toplumsal, düşünsel alandaki eşsiz farklılıkları, bireyin tercihleri ve beğenisi üzerindeki yukarıda sözü edilen kültürel etki kavramına örnek göstermenin yerinde olduğu düşünülmektedir.

Bütün bu olguların birey üzerindeki etkisinden yola çıkarak ortaokul sürecinde eğitim gören öğrencilerin farklı müziklere ilgi düzeylerinin tespiti yoluyla bu araştırmanın problem cümlesi “Ortaokul öğrencilerinin kemanla seslendirilen klasik batı müziği ve Türk müziği türlerine ilgi düzeyleri nasıldır?” olarak belirlenmiştir.

1.2. ALT PROBLEMLER

Ortaokul öğrencileri;

1. Kemanla seslendirilen klasik batı müziği eserlerine ilgi düzeyi nedir?
2. Kemanla seslendirilen Türk halk müziği eserlerine ilgi düzeyi nedir?
3. Kemanla seslendirilen Türk sanat müziği eserlerine ilgi düzeyi nedir?

1.3. AMAÇ

Bu araştırmanın amacı ortaokul öğrencilerinin kemanla seslendirilen klasik batı müziği ve Türk müziği türlerini dinleme durumlarına yönelik ilgilerini ölçmek ve bu müzik türlerini kemanla tanıtılabilmektedir. Ayrıca araştırmanın amacı çıkacak sonuçlarla eğitim müfredatına öneride bulunabilmektedir.

1.4. ÖNEM

Bu araştırma ortaokul öğrencilerinin klasik batı müziği ve Türk müziği türleri dinleme ve kemanla seslendirilen bu eserlere bakış açılarını öğrenebilmek ve onların müfredatlarında bulunan müzik eğitimlerine bir öneride bulunabilmek açısından önemlidir. Ayrıca bu araştırma ortaokul öğrencilerinin günlük hayatta dinledikleri müzik türleri dışında onlara farklı müzik türleri tanıtmaya imkânı da sağlaması açısından önemlidir.

1.5. VARSAYIMLAR

1. Araştırmanın örnekleme, evreni temsil ettiği,
2. Dinletilen eserlerin tür ve biçimleri temsil edebilecek nitelikte seçilmiş olduğu,
3. Araştırmacının konuya ilişkin eserleri kemanla doğru ve etkili seslendirdiği,
4. Öğrenciler tarafından veri toplama araçlarına verilen yanıtların doğru ve güvenilir olabileceği,

1.6. SINIRLILIKLAR

Bu araştırma;

1.Diyarbakır ili Silvan ilçe merkezindeki Silvan Ortaokulu'nun 5.,6.,7. ve 8. Sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.

2. Araştırmacı tarafından seçilen kemanla seslendirilecek olan klasik batı müziği ve Türk müziği türlerinden eserlerle sınırlıdır.
3. Seçilen eserlerin araştırmacı müzik öğretmeni tarafından seslendirilmesiyle sınırlıdır.

1.7. TANIMLAR

Türk Halk Müziği: “Türk duygu ve düşüncesinin, Türk esprisinin ve sosyal hayatının tarih içindeki olaylar doğrultusunda, coğrafi konum ve göçlerinde etkileriyle vücut bulan ve şekillenen ürünlerdir.” (Emnalar, 1998, s. 27)

“Türk halkının ruhundan doğan ve çoğunluğu anonim olan bir müziktir. Halkın, duygu, düşünce ve yaşantısını dile getirir. Mahalli renkler bakımından zenginlik ve çeşitlilik gösterir. Kültürümüzün müziğidir. Türkü, uzun hava ve oyun havası gibi çeşitleri vardır.” (Yener, 2006, s. 28)

“Halkın ortak duygu ve düşüncelerini yansıtan, halk içinde her zaman var olan, halk sanatçıları tarafından hiçbir sanat endişesi duymadan yakılmış, yaratılmış, ortak halk verileridir.” (Pelikoğlu, 2012, s. 18)

Türk Sanat Müziği: “Daha çok saray ve şehir kesiminde gelişen sanat amaçlı bir müziktir bu türün kâr, kârçe, beste, semai vb. büyük formlarda yazılmış müzik eserleri vardır. Uygarlığımızın müziği olarak kabul edilmektedir.” (Yener, 2006:28)

Klasik Müzik: “Klasik batı müziği, genelde yüksek kültür seviyesi ile bağdaştırılan, halk müziklerinden net çizgilerle ayrılmış, Batı Avrupa kökenli ve ağırlıklı müzik türüdür. En önemli özelliği, çok sesli olmasıdır.” (Baykam, 2015, s. 128).

“Genelde Rönesans, Barok, rokoko (Galant), Klasik, Romantik, Çağdaş gibi tüm çağları kapsayan ve hafif, folklor gibi müziklerin karşıtı olan ciddi sanat müziğine verilen ad. Barok çağı sonu (1750’ler) ile romantik çağ başları (1830’lar) zamanındaki müziğe verilen ad.” (Aktüze, 2010, s. 319,320).

Tür: “Görünüşte birbirinden çok ayrı ama aslında birbirini tamamlayan iki tanımlaması yapılabilir. Birinci tanımlamaya göre, bir eserin tasarlanmasında en başta gelen bir öz olarak nitelendirilebilir. İkinci tanımlama göre, aralarında yeterli

nitelik uyarlıkları gösteren biçimlerin aynı ocakta toplanması demektir.” (Hodeir, 2016, s. 13).

Müzik Türleri: “Amaçları ve üretim özellikleri bakımından ortak yönlere sahip olan, toplumsal ve bireysel bakımdan ayrı bir işlevi ve yeri bulunan müzik cinslerine verilen ad.” (Say, 2012, s. 368).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. MÜZİK

Müziğin bir tanımını yapmak veya bir noktaya bağlamak oldukça zor bir yaklaşım olabilir. Çünkü varsayımlarla dolu birçok konu burada bu tanımın zorluğunu beraberinde getirmektedir. İnsanlığın varolmasından önce mutlaka bir ses yahut sessizlik hüküm sürmekteydi veya başka canlıların yaşadığı bir ortam mevcuttu ve burada da müzik belirli bir şekle bürünmeden önce ses bulunmaktaydı. Zaman içerisinde değişim ve dönüşüm yaşanarak, insanın varlığı ortaya çıktıktan sonra, kendi toplumsal yaşantısında müzik kavramını günümüze kadar taşıdığı söylenebilir. O halde insan, müziğin nereden geldiği hakkında bir tanım yapmak isterse, insanlığın varolmasından ve insan eylemlerinin ses denilen bu kavrama bir form kazandırmasından çok önce de müziğin mevcut olduğunu söyleyebilir.

Müziğin nereden geldiği hakkındaki varsayımları çoğaltmak mümkündür. Ancak günümüzde bu tanımlar belirli bir döngüye oturtulmuştur ve onun üzerinden müziğin doğuşu hakkında söylemler yapılmaktadır. Müziğin doğuşu ile ilgili yukarıda yazılan yazıyı destekler nitelikte Günay'ın bu konudaki görüşü aydınlatıcı olabilir.

Günay'a göre, müziğin doğuşu ile ilgili varsayımlara baktığımızda, onların belli başlı üç kaynaktan geldiğini görürüz. Doğadan; doğanın taklit edilmesinden ve insandan, insanın hayatını sürdürdüğü toplumdaki ilişkilerinden (Günay, 2011, s. 16) geldiğini söylemektedir. Günay da burada insanlığın toplumdaki edimleriyle bir şekilde sesin dönüşümünü müziğin günümüze ulaşımını, oluşumunu ifade etmektedir.

Sesin değişim ve dönüşümü muhakkak önemlidir. Çünkü müzik dediğimiz kavramın en temel birimine indiğimizde seslerin orada olduğu görülmektedir. Selanik de müziğin yapı taşları olan bu sesleri şu sözleri ile açıklamaktadır.

Selanik'e göre müzik, insan yaşamının belirtileri ortaya çıkmadan çok daha önce yaşamda bulunmaktaydı. Doğayı tek başına ele aldığımızda onun "sesli malzeme" deposu olduğunu söyleyebiliriz. Havadaki gök gürültüsü, yerdeki sarsıntı, yaşama can veren suyun sesi ve daha bunlara benzeyen birçok sayısız ses

ve titreşim örnek gösterilebilir. Tüm bunlardan yola çıkarak genel anlamda müziği sesler yardımıyla düşünebilme, yaşamı hissetme, onu anlama, daha ileriye taşıyarak geliştirme boyutuyla birlikte, toplum ve bireyler arası ilişkilerde birleştirici ve bütünleştirici bir aktarma sanatı (Selanik, 2010, s. 20) olarak tanımlayabiliriz. Bu tanımda Selanik'in, seslerin müziği oluşturma biçiminin zaman döngüsünde değişimi ve insan etkileşimiyle nasıl bir süreçten geçerek sesin müziğe dönüşümünü de aktardığı söylenebilir.

Uçan'a göre, müziğin ana maddesi sestir. Bu sesler önceden belirlenen bir hedef ve belirli kurallar çerçevesinde bir yol izlenerek, estetik ve güzellik bakış açısına göre şekillendirilir. Seslerle anlatılmak istenilenler, hissetmeye, düşünce dünyasına, yaratma eylemlerine ve izlenimlere yönelik tasarımlardır. Tüm bu düşünce ve tasarımların anlatılabilmesi için seçilen bu sesler, özü ve biçimine yönelik olarak, estetik temelli bir yapıyı ortaya çıkartır. Müzik ise genel anlamda bu özelliklerden oluşan bir bütün (Uçan, 1997, s. 10) olarak tanımlanabilir.

Seslerin, insan eylemlerinin etkisiyle değişim ve dönüşümü açık olarak ortaya konulduktan sonra müziğin bir tanımını yapmak yerinde olacaktır. Müzik, soyut bir renktir aslında gözle görülemeyen fakat hislerle algılanabilen ve bulunduğu ortamın ruh haline göre şekil alabilen seslerin bir topluluğu olarak tanımlanabilir.

Müziğin insan yaşamının çeşitli süreçlerinden geçerek günümüze geldiği bilinmektedir. Uluç'a göre müzik, insanın yaşamının öncesinde ve sonrasında da binlerce yıldan beri önemli yer tutmaktadır. İlkel çağlarda yaşayan insanların doğadaki sesleri dinsel bir ayin şeklinde taklit etme adımıyla başlayan müzik yolculuğu, bugün birçok modern konser salonlarında orkestralarla birlikte insanlarla buluşarak devam etmektedir. Tarihsel olarak bakıldığında müzik dönemlere göre bazen günah, ayıp suç sayılmış, bazen etkileme, şifa ve tedavi aracı olarak kullanılmıştır, bazı dönemlerde de sanat dünyasında en saygın yerini aldığını belirtmektedir. Müziği, genel bir bakış açısıyla değerlendirilip bir tanıma varılmak istenildiğinde, insan duygu ve düşüncesinin estetik bir anlayışla, belli bir sistem çerçevesinde ses yoluyla dışa vurumu olduğunu söylemektedir. (Uluç, 2002, s. 7)

Say, müziği insanın yaşamında; etkilendiği, hissettiği, düşündüğü veya tasarladığı fikirleri sesler aracılığıyla anlatmaya imkân veren bir "dil" olarak

tanımlamaktadır. Genel anlamda bu dil kendisini anlaşılır kılabilmesi için, seslere belirli anlamlar yüklenmesi gerekmektedir. Müzik ne anlama gelir sorusuna bakıldığında, insanın yaşamındaki davranışlarıyla beraber aslında yaşamla bir bütündür kavramı ortaya çıkmaktadır. Bu bakımdan “müziksel anlatım”, insanın sesleri kullanarak hislerini ve düşünsel yanını, yaşamındaki izlenimleri, planladığı süreçleri ve hayallerini anlatabilme yoludur, kişinin içinde bulunduğu ruhani durumunun etkisiyle içindekileri dökme veya aktarma süreci de denilebilir. Müzik işte bu gibi etmenlerden kaynaklı olarak ortak kullanılan bir dil bir kavram olmuştur. Farklı toplulukların insanları, müziğin ortak dilinde buluşmuş tüm farklılıklara rağmen müzikle ortak bir noktada anlaşılabilmiş ve paylaşabilmiştir. (Say, 2015, s. 17) Bu kısımda da müziğin birleştirici gücünden önemle söz edilebilir. Bugün dünyanın neresine gidilirse gidilsin ortak olarak kullanılan bir dil görülmektedir, bunu sağlayanın da müzik olduğu söylenebilir.

Müziğin bir dil olduğu, yaşamın kendisi olduğu, seslerle çevrili olduğuna dair tanımlar ve süreçleri sıklıkla yer almaktadır, ancak insan hayatının başlangıcına ve sonuna nasıl bir eşlik ettiği de önemlidir. Kurtuldu 'ya göre müzik, insan hayatının süreçlerinde önemli bir etkiye sahiptir, zira insanoğlu yaşamına gözlerini açtığı anda yaşama müzikle başlar. Anne karnında iken bebeğin yaşadığına dair ilk belirti şüphesiz kalbinin atmasıdır. Bir bebeğin dünyaya geldiğinde yaşadığına dair kanıtı kalbinin atmasıyla belirlenir. Kalbin atması da müziğin bir elemanı olan ritim kavramıdır. Sistemli olarak düzenli bir şekilde bir tempoyu, ritim olarak açıklayan kavram müziktir. Bu gibi süreçlerden yola çıkarak insan hayatının müzikle başladığını söylemek yerinde olabilir. Dolayısıyla müziğin sadece insanoğlunun yaşamında değil tüm canlıların hayatlarında da var (Kurtuldu, 2013, s. 35) olduğunu söylerken, genel anlamda da bir insanın yaşamının müzikle iç içe başladığını da göstermektedir.

Müzikle insan hayatının bir bütün olduğu görülürken bireyin yaşamında çocukluğundan olgunluğuna ve hayatının son bulduğu ana kadar bu bütünlüğün eşlik ettiği söylenebilir. Bu sözü doğrulayan kanıtlar ise kişinin içinde bulunduğu etkileşimlerdir. Bebek iken çocuğa söylenen şarkılar, olgunluğunda dinlediği müzik türleri, hayatın sonunda yani ölümünde bulunduğu kültürün değerlerine göre söylenen melodileri bu kanıtta en büyük örnek gösterilebilir. Bütün bunlar müziğin, insanın yaşamının her anında olduğu düşüncesini ortaya koyduğu söylenebilir.

İnsan yaşamının tüm evrelerinin içinde bulunan müzik sesleri, tüm dünya kültürleri arasında ortaklaşa kullanılan bir dil ve renktir. Bu rengin insanlığı birleştirici gücü olduğu söylenebilir. Çalışır'ın bu ortak dil üzerine aşağıda yaptığı tanımı bunu destekler niteliktedir denilebilir.

Çalışır'a göre müzik, bir dildir. Dil, genel anlamda insanın düşünce ve duygularını aktarma yoludur. Dünyada bulunan bütün ülkelerin, konuşma ve yazı dillerini kendilerine uygun farklı yöntemlerle, tarihsel bir evrim içinde oluşturmuşlardır. Bir konuyu anlatırken, açıklarken, amaç zihinde tasarlanan bir konuyu, bir fikri, bir olguyu, bir duyguyu doğrudan, en açık ve kesin bir dille açıklayabilmektir. İnsan bu yol için doğal iki yetisi olan, biçimsel davranışları ve ses eklediği yazı ile en yetkin düzeye ulaşmıştır. Bütün insanlığın ortaklaşa kullandığı tek ses ve yazı dilini kullanarak müzikle bunu başarmıştır. (Çalışır, 2000, s. 1)

Tüm sanatların kendine göre ayrı ayrı bir etki gücü vardır. Ama müziğin insan ruhuna işleyen gücü diğer sanat dallarından çok daha farklı olarak gözle görülemez ve soyut olarak görülmeye bir renge ve şekle büründürülerek hissedilmeye çalışılır. Müziğin bu etki gücünü Lassarre şöyle ifade etmektedir; müzik, her şeyden önce, duyarlılığımız üzerine diğer sanat dallarıyla mukayese edilemeyecek biçimde büyük bir etki gücüne sahiptir. Çalgılarla çalınan bir eserden kalan en derin etki bir erişme isteği, tutkulu ve sonuna varılmaz olan bir kovalama duygusudur. Çünkü genel anlamda müzik oluşmanın ve var olmanın en derin yankısıdır. (Lassarre, 2017, s. 24)

Müziğin genel manada tanımlarında gücüne, ortak dil olmasına ve insan yaşamındaki etkileşimine değinildiği söylenebilir. Ancak müziğin bir de terimsel yani kendi içinde bir tanımı olduğu söylenebilir. Finkelstein'in müzik üzerine yaptığı tanımı bunu destekler nitelikte olduğu düşünülmektedir. Bu tanım incelendiğinde, Finkelstein'a göre teknik bakış açısıyla müzik, ses ve ritimin birleştirildikten sonra düzenlenerek bir form kazandırılan seslerin sanatıdır. (Finkelstein, 2000, s. 10)

“Bu tanımların birçoğunu bir düşünce süzgecinden geçirerek bir tanım yapılmak istenirse eğer müzik, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik ve

estetik bakış açısı anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan bir bütün" (Uçan, 1997, s. 10) olarak tanımlanabilir.

2.2. MÜZİK KÜLTÜRÜ

Müziğin kültürel anlamda açıklanmasının temeli çok geniş bir yelpazeye dayandığı söylenebilir. Tek başına müzik kültürünü ifade etmeden önce kültür kavramının temel anlamda iyi bir şekilde tanımlanmasıyla birlikte, müzik kültürü kavramının daha iyi ifade edilebileceği düşünülmektedir.

Toplum içerisinde kültürü incelediğimizde kültürün toplumsal bir ürün olduğu ortaya çıkmaktadır. Çünkü insan ilk dünyaya gözlerini açtığından hayatı son bulana dek toplumsal bir yaşam sürdürür. Örnek olarak, yeni doğan bir bebek toplumun tüm yaşamsal eylemlerini gelişim sürecinde bulunduğu kültür içerisinde tecrübe eder. Bu bakımdan değerlendirme yapıldığında kültür kavramı, toplum içerisinde yaşamını sürdüren insanların, hayatı boyunca edindiği tecrübelerini ve paylaşımlarını geniş anlamda bir çatı altında toplayan bir kavram olarak adlandırılabilir. (Çiftçi, 2010, s. 150)

Kültür toprağa dikilen küçük bir fidana benzetilebilir. Toprağa dikildikten sonra sulanması ve bulunduğu yere göre şekil alarak büyümesi, gelişmesi, kök salması ve zaman içerisinde nesiller üzerinden aktarılması olarak kültür, bir benzetme yoluyla tanımlanabilir. İnsan da bir fidan gibidir, kendi toprağında büyür ve filizlenerek kendi köklerini salar. Zaman içerisinde yaşlanır ve bir ağaç gibi yaşamı son bulur ama yaşadığı süre içerisindeki eylemleri sonraki nesile aktarılır ve bu yaşamı kültür adı verilen bir kavram içinde adlandırılır.

Kültürü, "bütün bir yaşam biçimi ve ortak bir semboller bütünü" olarak düşünülebiliriz. Toplum hayatının devamlılığı, insanın içinde bulunduğu çevreye bir anlam katabilme yetisini ortaya çıkarmasıyla alakalıdır. İnsan dünyaya gelir, belirli bir süre içerisinde hayatını sürdürür ve bu hayat döngüsünde yaşamının sonuna gelir ve hayatı son bulur; bütün bu süreçler değerlendirildiğinde, kişinin yaşamını sürdürdüğü sosyo ve fiziksel dünyada kendisinin nerde ve ne olduğunu ne için yaşadığını sorguladığı anda, gelenek ve göreneklerini farkında olmadan yaratma edimi içerisinde olduğu görülür. Kişinin yaratma eylemleri içerisinde olduğu bu süreçler ise, insanların gündelik hayatlarına devam etmelerini sağlarken, bir yandan da toplumsal yapıda değişim ve gelişime katkıda bulunur. Dolayısıyla

insanoğlu, doğa içinde yaşamlarını devam ettirebilmek, insan olduğunu hissetmek ve sosyal çevresiyle yaşadığı dünya içinde edindiği tecrübelerini anlamlandırarak kültürel miraslar yaratma yolunda ilerleyerek yaşamını sürdürebilir. Bu açıdan bakıldığında, kültürün, toplumsal olarak yaşamda var olabilmenin ön koşulu (Işık, 2013, s. 154, 155) olduğu söylenebilir.

Kültür toplulukların beraberce ürettikleri bir kavramdır. Toplum içerisinde insanın etrafındaki bütün deneyimleri kültüre bir örnek olarak gösterilebilir. Günay, kültürü; toplumların günlük yaşantılarında, oluşturdukları, ürettikleri ve yaşam ihtiyaçlarını karşılamak için doğa ve toplumsal hayatla yaşanan etkileşim süreci, hayat tarzı ve tecrübeler bütünü (Günay, 2011, s. 99) olarak tanımlamaktadır.

Uçan Kültürü, hayatın her noktasında maddi anlamda veya manevi anlamda olsun, insanın yaptığı tüm eylemleri kültür çemberi içinde değerlendirmektedir. Genel bir tanıma varılmak istenildiğinde ise kültürü, insanın ihtiyaçlarına ve yaşam biçimine göre süreç içerisinde şekillendirdiği hayatın tümü olduğu kanısında tanımlamaktadır. Kültüre var olması, yayılması ve aktarılması yönünde bakıldığında, bu kavramın en dikkat çeken değişkeninin müzik olduğu söylenebilir. Müziği, insanların dünyada yaşam belirtisi göstermesinden bu zamana kadar bireysel ve toplumsal insan hayatının sahasını, yaşam ve kültür çatısı altında besleyen kanallardan biri olarak kültür kavramı içinde değerlendirilebiliriz. Bundan dolayı da müzik kültürüne bu kanallardan yaşam alan veya beslenen, bireysel ve toplumsal hayatla birleşen kültürel birikimler bütünüdür diyebiliriz. Temelinde insan yaşamına paralel olarak sürekli bir değişim içerisinde bulunan müzik kültürü, genel kültür kavramının katmanlarında kendisini daha çok hissettirir. (Uçan, 2015, s. 11,12)

Müzik ve kültürü harmanlayan bir düşünceyle Kaplan'ın müzik ve kültürü birleştirici şu tanımını müzik kültürünü güzel bir şekilde tanımlayabildiğini göstermektedir. Kaplan'a göre müzik, bütün toplumların yaşantılarında yer almaktadır. Her milletin kendi kültürel yapısıyla i içe bir müzik kültürünün de bulunduğundan bahsetmektedir; ama bu müzik kültürünün nasıl bir yapıya göre şekillendiğini araştırmaya ve sorgulamaya başladığımızda, ses kavramlarının belirli bir sistemle birlikte düzenlenişinde ve içeriğinde farklılıkların ortaya çıktığını bildirmektedir. Dolayısıyla her toplumun kendi müzik kültürünün kendi kültürel çizgisinde daha iyi anlaşılacağını (Kaplan, 2013, s. 22) bildirmektedir. Bu tanımda

da kültürün etkisine dayalı olarak müziğin kültürlere göre değişkenlik gösterdiğini ve her toplumun kendi yapısına göre bir müzik kültürünün olduğu görülmektedir.

Müzik kültürünün insanın eylemleriyle şekillenen bir kültür ürünü olduğu söylenebilir. İnsanın zaman içerisindeki birikimlerinin bir melodiye bir besteye bir sese dönüşmesi müzik kültürü olarak adlandırılabilir.

Erol müzik kültürünün, müziğin bireysel ve toplumsal etkileşimde varolan ve eşi olmayan toplumsal bir olay olduğunu, bu kavramın kendisi için var olmadığını daima onu kullanacak, yaratacak ve geliştirecek insanlara ihtiyaç duyduğunu söylemektedir. Bundan dolayı neyin müzik kültürü olduğunu veya müzikteki değişikliklerin nasıl bir zeminle oluştuğuna dair soruların cevapları, kültürel ve sosyal yapıyı işaret etmektedir. Dolayısıyla müzik kültürü insan yaşantısıyla iç içe geçmiş ve yine insanın kültüründen beslenmiş bir kavramdır. (Erol, 2015, s. 28,29)

Her kültürün kendine özgü bir yapısı vardır. İnsanda bu öz yapıdan kendi payına düşeni alır. Ürettikleri sanatsal etkinliklerin farklılıkları bunun tabii göstergesidir. İnsanların içinde buldukları kültürel temel değerlere bağlı olarak, müzik dinleme zevklerinin farklılıkları ortaya çıkar. Bununla birlikte toplumların müzik kültürleri meydana geldiği söylenebilir.

Tüm ulusların kendi yaşam tarzlarına yönelik olarak, toplumsal yaşantılarından izler taşıyan ve kültürleri hakkında bilgiler barındıran müzikleri vardır. Bu müziklerde, toplumsal yaşantıyla meydana gelmiş kültürel birikimler, etkileşimler ve insan eylemlerinin etkileri kendisini belli eder. İnsanın etkileşimiyle meydana gelmiş bu kavramları en iyi tanımlayan cümle ise, kültürel ve müzikal birikimdir. Bu sebepten ötürü, toplumların yaşamlarını sürdürebilmesi sadece müzik kültürüne yönelik olarak değil, bütüncül bir bakış açısıyla kültürel miraslarına sahip çıkıp onu geliştirmesiyle ilintilidir. (Bayburtlu, 2017, s. 80)

Müzik kültürünü ifade eden tanımlardan bir tanesi de müziğin içinde bulunan türlerdir. Bugün dünyanın farklı yerlerinde her kültürün kendine göre oluşturduğu bir biçim ve müzik türünün var olduğu söylenilebilir. Bunu en iyi örnekleyen ise toplulukların yaşadığı; savaşlar, barışlar, destanlar, dini ritüeller, halk öyküleri, gelenekler ve görenekler gibi daha uzatılabilecek deneyimlerinin müzik kültürünü oluşturduğu söylenebilir.

Günay müzik kültürünü; insanların, yaşamlarında genel kültürleriyle birlikte edindiği tecrübeler, müzik sanatına yönelik olarak onunla alakalı bilgi edinme süreci, becerilerini bu yönde geliştirme ve davranışlarıyla ortak bir yaşantı biçimini kapsayan eylemler ve bu eylemleri temsil eden komplike bir bütün (Günay, 2011, s. 99) olarak tanımlamaktadır.

Bireyler, yaşamlarını sürdürdükleri müzikal düşünceler ve uygulamalarla, hayatlarında almış oldukları kararlarla, toplum yaşantısının etkileriyle birlikte gelişim göstererek ve tecrübelerini bir sonraki nesillere aktararak yaşamlarına devam ederler. Kısaca kültür olarak adlandırılan bu yaşantı biçimlerinin içinde, müzik kültürünün oluşum aşaması da başlar. Zaman içerisinde elekten geçerek gelen ve oluşum gösteren müzik kültürü, herhangi bir toplumun yapısı hakkında bilgi vermekle kalmaz, o toplumun kimliğini de ortaya çıkartır. Kültürel birikim olarak sonraki nesillere devredilen tecrübeler, belirli bir elekten geçerek gelmiş birikimlerdir. Bu birikimlerin dışarısında kalanlar, sadece bir renk, bir çeşitlilik olarak yerini korur. Genel olarak bu tecrübelerin sonraki nesillerde etkisini göstermesinde, siyasi ortam, dini hayat tarzı ve toplum hayatında bulunan bunun gibi nice etkenler büyük önem taşımaktadır. Tüm bu düşünce zincirinden yola çıkarak müzik kültürü hakkında bir tanım yapılması gerekirse, aşağıda bulunan maddelerde tanımlayabiliriz.

Müzik Kültürü;

- Toplumların kimliklerini şekillendirmesinde veya oluşturmasında önemli bir etkidir.
- Tüm toplumların tecrübelerinin birikimidir.
- Sosyal ve kültürel temellerde etkileşimler geçirerek meydana gelmiş bir kolajdır.
- İnsan ırkının kültürlerinin sonraki nesillere aktarılma yoludur.
- Birçok disiplinle iş birliği içinde olan disiplinler arası bir bilim dalıdır.
- Müziğin, niteliğini ve varlığını açıklayan bir kavramdır.

(Nacakcı, 2013, s. 27,28)

2.3.MÜZİKTE ESTETİK

Estetik kelimesi günlük hayatta yoğun olarak kullanılan, bununla beraber insan yaşamına entegre olarak çok çabuk bir biçimde içselleştirilen ve sıklıkla tercih edilen bir yapıdır. İçinde bulunduğumuz dönemde yaygın bir çevrede kullanılsa da estetik kavramının temel olarak ne anlama geldiği net bir şekilde ifade edilerek bilinirliği sağlanmamıştır. Bir sanat eserine bakıldığında o eser üzerinde değerlendirme yapılmaya başlanması, estetik denilen yapının çok çabuk bir biçimde içselleştirildiğini ortaya çıkarabilir ancak; bu fikir doğrultusunda insanın bazen hoşuna gittiği bir nesneyi veya beğendiği bir biçimi estetik bir çerçevede, çerçevesi olmayan bir bakış açısıyla estetik olarak tanımlayabileceği göz ardı edilmemelidir. Normalde estetik yapısı, yaşantımızda sanat eserlerine yönelik olarak içimizde oluşan duygu yoğunluğunun coşkunluğunu ortaya dökmek veya aktarabilmek amaçlı kullanılmaktadır. Bu eserlerin tek tek beğenilen bir noktada olmasıyla, birlikte kişi açısından güzel (Sevim, Hisarcıklılar & Feyzioğlu, 2012, s. 42) olan şeyin ortaya çıkmasını ve belirli bir çerçeveye oturtulmasını da sağlamaktadır.

Estetik kavramı, sanat eserlerinden beslenerek, sanatın içindeki anlamı, insanın derin maneviyatıyla birlikte algılaması olarak düşünülebilir. Estetik bütün sanat alanlarını kapsayabilmektedir. Sanat alanlarının değişik özelliklere sahip olması onların estetik yönden ele alınışlarını da etkilemektedir. Sanatçı güzel ve özgün olanı eserlerinde ortaya çıkarır. Estetik özellikler sanat eseri aracılığıyla alıcıya ulaşır. Sanatın içindeki güzellik ancak onun estetik bir bakış açısıyla ele alınabilmesi ile ortaya çıkar. Ayrıca estetiğin, sanatın önemli bir elemanı olmasının çok daha ötesinde; sanatın ve estetiğin ereği, insanın yaşamında izini sürdüğü güzele ulaşmasını sağlamaktadır. (Şen, 2016, s. 21)

Estetik, insanın nesnelere yönelik kabaca güzel ve çirkin diyerek ayırım yaptığı kişisel yargıları olduğu söylenilebilir. Genel anlamda kişinin içinde bulunduğu ruh haline göre gördüğü nesnelere değerlendirmesi ve bu doğrultuda nesnelere kendi bakış açısını katarak şekillendirme süreci olduğu düşünülmektedir.

Estetik yönünden bir nesneyi değerlendirme biçimine yönelik olarak, Tunalı'nın estetik hakkındaki tanımı konuyu açıklayıcı niteliktedir. Tunalı'ya göre estetik yönden bir görüşe sahip olmak, örneğin bir manzarayı zevkle

izlemek, bir müziği beğenmek vb. tüm bu estetik yaşanmışlıklar, öncelikle duyusal bir hareket olarak belirirler. Çünkü, duyular işin içine girmeden yaşanacak yaşantıların herhangi biri oluşmaz. Doğaya veya bir sanat eserine bakmak insanın görme duyusuyla alakalıdır. Müzik eserlerinden birini dinleme eylemi ise işitmeye yönelik bir duyuyla alakalıdır. Dolayısıyla, bir sanat eserine estetik açıdan yorumda bulunma süreci, görme duyusunun ve işitme duyusunun katkılarıyla sağlanmaktadır diyebiliriz. (Tunalı, 2017, s. 31,32)

Müzik estetiğinin içeriği neyle alakalıdır veya müzik estetiği neyi araştırmaktadır diye düşünüldüğünde; müzik estetiği, müzik psikolojisiyle birlikte mekân, zaman ve kendine göre değerlendirme değişkenlerini de içinde bulunduracak biçimde, müzik eserini ve onu dinleyen arasındaki bağlantının güzellik kavramına yönelik ölçütlerini saptamaya çalışmaktadır. Müzik estetiği müziğin görevi, ezgisel, sabit olamayan olguların tinsel kaynağını araştırmak ve müzik eserindeki biçim ve içerik ilişkisini incelemektir. Müzik estetiği amacı eserlerin içeriğinde, yapısında, güzeli aramaya ve oluşturmaya yöneliktir. Farklı bir tanımla yaklaşıldığında ise müzik estetiği; müzikte güzellik problemini müzik felsefesi alanında araştıran kavram (Şen, 2016, s. 65) olarak tanımlanabilir

Müziğin estetik boyutu, keskin hatlarla tanımlanabilecek bir disiplin olarak düşünülmemelidir. Disiplinlerarası düşüncelerin beraber ele alınması olarak düşünülmemelidir. Müzikte estetik, dar anlamda yani daha çok estetik bir müzik eseri olarak son derece indirgemecidir ve sıklıkla müzikal fikirlerle iç içe olacak biçimde herhangi bir dönemiyle ilgilenen (Fubini, 2014, s. 19,20,21) bir bilim dalı olarak açıklanmaktadır.

2.4.MÜZİK İLGİSİ VE BEĞENİSİ

Günlük hayatta sık sık duyulan ve sıklıkla kullanılan, bir söz vardır: Zevkler ve beğeniler üzerine tartışılmaz. Bu sözün dile getirdiği bir bakış açısına göre, her bireyin bir zevki, bir beğenisi vardır. Kimi çiçeklerden orkideyi, kimi menekşeyi sever o hoşuna gider. Bir insan şiirden keyif alır, bir diğeri romandan. Birinin alaturka müzik hoşuna gider yahut klasik müzik tarzı hoşuna gidebilir. Genel anlamda tüm bu verilen örneklerde dikkat edileceği üzere (Tunalı, 2017, s. 259) bütün insanların hayatında sevdiği veya sevmediği beğendiği veya beğenmediği ama birbirinden farklı zevk, renk ve beğenilere sahip olduğu görülmektedir.

Beğeni, insanın hoşlandığına yönelme süreci olarakta adlandırılabilir. Birey tercihlerinde beğendiği, beğenmediği veya arada kaldığı süreçlerden geçerek kendisine hitap eden nesneyi seçebilir. Bu süreçlerin oluşmasında temel olan, kişinin nesneden hoşlanması, haz duyması ve sevmesiyle birlikte beğeni kavramını meydana getirdiği söylenebilir.

Beğeni kavramı, bireysel ve toplumsal özelliklerden oluşan bir yapıyla iç içedir. İnsanın, hoşuna giden bir müzik eserine güzel derken, beğeni kararını somutlaştırdığı gibi sosyal kültürel psikolojik koşulları da bu sürece paralel olarak yerine getirdiği görülmektedir. Dolayısıyla beğeni, çağdaş ve estetik alanında sadece bireysel – psikolojik fenomen değil, aynı zamanda kültürel bir (Tunalı, 2017, s. 270,271) algı, olay ve kavram olarak tanımlanmaktadır.

Beğenin, bireyin tüm yaşamındaki birikimlerle ortaya çıkan bir davranış biçimi olduğu düşünülebilir. Kişinin bir sanat eserine yönelik yaptığı yorum, yaşamındaki tüm davranışlardan ve kendi karakterinden izler taşıyarak ortaya çıkabilir. Söz gelimi bireyin bir müzik eserine ilgi duyması ve o eseri beğenmesi yaşamındaki izlenimlerin etkisiyle ortaya çıkmaktadır. Bu süreçte de kişinin tercihleriyle; sevdiğine, ilgi duyduğuna ve beğendiğine yönelmesi beğeni kavramını meydana getirdiği söylenebilir.

Canbay'ın müzik ilgisi ve beğenisi üzerine görüşlerinde, kişinin beğeni düzeyinde bir eseri alımlarken hazır bulunuşluluk düzeyine öncelikle dikkat edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Çünkü kişinin, dinlediği müzik eseri hakkında bir ön bilgiye sahip olması, esere yönelik vereceği tepkilerde kültürel bir hazırlığın bilgisini de içermektedir. Sıklıkla yaşadığı yerin müzik kültüründen farklı olarak, alışık olmadığı bir müzik eserini dinleyen bireyin bu müzik eserine ilişkin (Canbay, 2013, s. 239) bir fikir üretmesi veya bu eseri kendi müziksel bilgi birikimine göre beğendim veya beğenmedim diye değerlendirmesinin güç olabileceği gibi eser hakkında tam anlamıyla bir değerlendirmenin de mümkün olamayacağı düşünülmektedir.

İnsanoğlu, genel olarak sevdiği ilgi duyduğu ve beğendiği nesnelere yönelim gösterir. Şüphesiz müzik sanatına yönelik olarak da aynı şey söylenebilir. Dolayısıyla, müzik sevgisi ve ilgisi, insan topluluklarında çok yoğun bir biçimde kendini gösteren bir duygu selidir, hatta bunu abartma yönüne gidilirse çok tutkulu

bir duruma yönelik eğilim de gösterebilir. Ama burada dikkat edilmesi gereken ve akıldan çıkarılmaması gereken önemli mesele, müzik sanatını sevmeye, ilgi duyma ve beğenme eylemleri, bu sanatı daha iyi kavrayıp anlamayla gerçekleşir. Bundan dolayı bir müzikten hoşlanabilmek için öncelikle kişinin ondan olumlu (Uçan, 1997, s. 119) bir şekilde enerji alması gerekmektedir.

Müzik ilgisi ve beğenisinde bireyin içinde bulunduğu koşullar ilgi duyduğu müziğe yönelmesinde en büyük etkenlerden biri olduğu söylenebilir. Kişi ilgili olduğu müziği beğenirken, kültürel yapısının etkisi bu beğeniye etki edebilir.

2.5. ORTAOKUL DÖNEMİ MÜZİK EĞİTİMİ

Eğitim, kişinin hayatının başlangıcından hayatının son bulmasına kadar süregelen süreçlerin toplamıdır. Akıp giden bu süreç içerisinde kişilere farklı bilgiler, deneyimler ve beceriler kazandırır. Örneğin eğitim almayan bir kişi, eğitimden sonra okumayı ve yazmayı öğrenir. Tüm bireylerin çevresiyle etkileşimi farklı olduğu için, yaşantıları ve davranışları da birbirinden farklıdır. İnsanlar çevreleriyle devamlı etkileşim içinde olsalar dahi bu etkileşimlerin hepsi onlarda iz bırakmayabilir. Örneğin, insanlar gündelik hayatta gazete ve tv aracılığıyla haberleri takip ederler ve birçok film seyrederek; daha sonrasında ise bu bilgilerin çoğunluk kısmı akılda kalıcı olmaz unutulur. Bu yaşantılar hatırlansa bile davranış değişikliği meydana getirmesi meçhuldür. Bunlardan ancak bireyi etkileyen yaşantılar davranış değişikliğine yol açabilmektedir. Dolayısıyla eğitim, genel tabiriyle insanın gönüllüğünü esas alarak ve yaşadıklarından yola çıkarak, yaşamındaki ritüel hale gelmiş davranış biçimleri üzerinde değişikliği meydana getirme olarak tanımlanmaktadır. (Erden, 2017, s. 13)

Eğitim kavramını, insanın dünyaya doğmadan önce anne karnındayken etraftaki duyduğu seslerle başlayan bir süreç olarak tanımlayabiliriz. Birey doğmadan önce etrafındaki seslerle anne ve babasının yaklaşımları ve annenin tükettikleri gıdalarla bir gelişim yaşar. Sözgelimi; bireyin gelişiminde ebeveynlerin anne karnındaki çocuğa karşı eğitici yaklaşımları, çocuk dünyaya geldikten sonraki hayatını da etkileyebilir. Çocuk doğmadan önce anne karnında iken annenin sigara kullanması çocuğun eğitim ve yaşam hayatında muhakkak büyük gelişim hasarlarına yol açabilir. İşte bu yüzden eğitimin tüm anlamıyla bir

bütün olduğu, insan dünyaya gelmeden önce başladığı ve kişinin yaşamı son bulana kadar devam eden süreç olduğunu söylenebiliriz.

Uçan'a göre eğitim, "bilinçli, amaçlı ve istendik bir kültürlenme, kültürleme ve kültürleşme sürecidir. Müzik bir kültür ögesi veya kendine özgü bir kültür olduğuna göre, geniş anlamıyla müzik eğitimi, bilinçli, amaçlı ve istendik bir müziksel kültürlenme, kültürleme ve kültürleşme sürecidir" (Uçan, 1997, s. 7)

Platon müziğin üzerine düşüncelerinde müzik eğitiminin insan eğitimindeki önemine şu sözlerle vurgu yapmıştır. Müziği insan eğitiminde en önemli araç olarak düşünülebiliriz. Zira müzik sanatının bir parçası olan ritim kavramı ve makam kavramı, insan ruhunun en derin noktalarına ilerleyerek bireye güzel davranış biçimleri kazandırır. Kişi, düzgün bir müzik eğitim sürecinden geçerek bu eğitimi kaliteli ve güzel tamamlarsa eğer, hayatına da bu güzellik ve mükemmellik yansıma yapacaktır. Ancak bu eğitim biçimi düzgün bir şekilde gerçekleşmez ise, bu söylenenlerin aksi hali ortaya çıkarak, kişinin davranışları ve yaşantısında olumsuz bir biçimde kendini gösterecektir. Farklı bir açıdan bakıldığında ise, hakikatli müzik eğitimi tamamlayan kişi, sanat hayatındaki yahut doğa hayatındaki eksiklikleri fark ederek bunları tamamlama çabası içine girecektir. Dolayısıyla kişi güzel denem kavramlara doğru yönelme eğilimi gösterecek, onları sevmeye, övmeye ve benliğini bu güzelliklerle bütünleştirme yolunda, kendi yaşantısını da güzelleştirmeye çalışacaktır. (Akan, 2013, s. 106)

2.5.1. Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi, okullarda öğrenim gören öğrencilerin eğitim hayatlarında müzik dersi adı altında aldıkları eğitim biçimidir.

Uçan genel müzik eğitimi, çalışma hayatı, meslek hayatı, okulu, bölümü, kolu, dalı ve program türünde fark gözetilmediği ve bu eğitim sürecinde bir ayrım olmadığını öne süren, düzeyi, yaşı, aşaması, fark gözetmeksizin bütün insanlar için yapılan, dengeli bir bakış açısıyla, insanca bir hayat sürdürülmeye yönelik, yaşamda ortak olarak kullanılan müzik sanatının kıvılcımlarını ortaya çıkartan ve bireye bu sanatı öğretmeyi amaç edinen bir yapı veya sistem olarak tanımlamaktadır. (Uçan, 1997, s. 31)

2.5.2. Özenen Müzik Eğitimi

Bu eğitim biçimi, bireyin tercihleri doğrultusunda seçtiği, profesyonel düzeyde ilgilenmediği, müzikle sadece amatörce ve hobi olarak ilgilendiği bir süreç olarak tanımlanabilir.

Uçan'a göre bu eğitim türünde, müzik bölümünün herhangi bir alanında kendi kendine, ilgisine ve isteğine yönelik olarak, müziğe yetenekli kişilere dönük ve aktif katılmayla sağlanan, aynı zamanda kişinin bu işten mutluluk sağladığı ve olabildiğince devam ettirilmeye ve geliştirilmeye açık bir biçimde, bireylerin yaşamlarına müziksel alışkanlıkları dahil etmeyi hedefleyen bir eğitimidir. (Uçan, 1997, s. 31,32)

2.5.3. Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki eğitimde müziği, kişinin hayatı boyunca profesyonel anlamda ilgilendiği ve bir meslek olarak seçtiği eğitim türü biçiminde tanımlanabiliriz.

Müziğin içinde bulunan alanların hepsini, kollarını yahut dallarını içine alacak şekilde bu işi meslek edinen ve müziğe belirli bir seviyede yetenekli insanlar için olan, bu meslek biçiminin gerektirdiği müziksel yaşantıyı, tecrübeleri ve tutumları bireylere öğretmeyi amaç edinen bir kavramdır. (Uçan, 1997, s. 32)

Müzik eğitiminin farklı eğitim türleri içerisinde açıklanmasından sonra müzik eğitiminin her insanın yaşına, bulunduğu konuma, yaşadığı çevreye uygun olarak, insan hayatının her anında bulunabileceği görülmektedir. Müzik eğitiminin insan eğitiminin önemli bir kısmını oluşturduğu aşikardır. Dolayısıyla müzik eğitim süreci okulda, ailede ve çevresel etkenlere bağlı olarak değişkenlik göstermekle birlikte kişinin hayatında iz bırakıcı etki sağlayabilmektedir.

2.5.4. Ortaokul Dönemi Özellikleri

Ortaokul dönemi öğrencinin son çocukluk döneminin çıkışı ve ergenlik dönemine girdiği bir süreçtir. Bu süreçte öğrenci gerek zihinsel gerekse de bedensel değişim ve gelişim içindedir. Süreç içerisinde öğrenci farklı yönden bilgilerle etkileşim halindedir, dolayısıyla öğrenci-birey sürekli öğrenmekte ve kendini gösterme isteğiyle dolup taşmaktadır.

Ortaokul dönemi çocuklar için (10-11) yaşlarında başlamaktadır, bu zamanlara çocukluk yıllarının sonudur da denilebilir. Her yaşın kendine göre bir özelliği olduğu için çocuklar da bu yaşlarında zihinlerini mantıksal doğru

kullanmayı öğrenirler. Soyut düşünme becerisini kazanmaya başlamalarının etkisiyle birlikte, eylemlere artık akıllarında şekil vererek hayat tarzı olarak da yine akıllarında mükemmel temelli bir yapı oluşturabilirler. Bu dönemler daha çok 12 yaşlarında başlamakta olup 14-15 yaşlarında ise bir sürekliliğe dönüşür. Dönemsel olarak 11 ve 12 yaş dolaylarında bir iş birliği içinde olup, çevresine karşı büyük bir anlayış davranışı hâkim sürerken, yardımlaşma davranışı da hat safhada kendini gösterir. Yine bu dönemlerde çocukların, bilimsel araştırma veya bilimle alakalı her konuya karşı ilgileri çok yüksek olabilir. Sürekli olarak sevdikleri alanlar değişim ve gelişim içerisinde olarak farklılık göstermektedir. Seyahate yönelik olan kitapları, destansı öyküleri, farklı kıtalardaki toplumların hayatlarını konu alan kitaplara çok severler ve bu kitaplara karşı ilgileri yüksektir. Bunlara ek olarak bir şeyler biriktirme çok önemlidir bu alışkanlıkları onlar için totem niteliği de taşımaktadır. Hatta bu biriktirdiği nesnelere sosyal çevresindeki arkadaşlarıyla paylaşmaktan mutluluk duyarlar. Bu yaş çağının sonlarına doğru da kişilerin özel yetenekleri ortaya çıkmaya başlar. Buna örnek olarak bireylerin, kimisi müzik kimisi resim kimisi ise edebiyat veya tiyatro sanatıyla ilgilenmeyi sever. (Doğan, 2007, s. 159,164,170,171)

Bu yaşlardan itibaren çocukluktan artık yavaş yavaş bir ergenliğe, gençliğe doğru geçiş sürecinin belirtileri kendini göstermeye başlamaktadır. Bireyin bu gençlik yıllarında çok hızlı ilerleyen süreci, sıkıntılı ve sürekli değişkenlik gösteren ergenlik dönemi olarak adlandırılmaktadır. Sosyal ve kültürel çevresi içerisinde çocuk muyum yoksa yetişkin miyim gibi düşünceli sorularla etraflarına adapte olmakta sürekli güçlük çekerler. 11 – 12 yaşından başlayarak 17 yaşıyla 18 yaşlarını içine alan bu süreçte fiziki değişiklik ve hormonları yönünden değişikliklerin (Bilgin, 2015, s. 69) belirtileri de gözle görülür bir şekilde kendini göstermektedir.

Ergenlik dönemi süresince gencin içinde yaşadığı genel karışıklık, kimliğini bulabilme süreci olarak adlandırılır ve bu süreç çok çalkantılı bir süreçtir. Genç içinde bulunduğu sıkıntılı bu evreyi tamamlayamadığı zaman, ondan pozitif bir yapıda kimliğini geliştirmesi yolunda adım atması beklenmektedir. (Can, 2015, s. 139)

Eğitim hayatında okullar ergen gelişiminde büyük bir etkiye sahiptirler. Okul ortamında yalnızca sıkı dostluklar ve arkadaşlıklar kurulmaz, bununla

birlikte bireyin kendi hayatına bir yön verebilmesi için eğitimde geçecek süre, çok daha önemli olmaya başlar. Dolayısıyla kültürel ve sosyal manada etkili olan okul ortamının önemliliği, git gide fazlaşmasını sürdürmeye devam eder. Bu süreçte ergenlerin okul hayatlarındaki gidişat, okul kurumuyla iyi anlaşabilmesi ve okula yönelik tutumlarının bu yönde pozitif olması, ergenin kendisini pozitif bir biçimde algılama sürecinde, kişisel özelliklerini veya kişiliğini oluşturması ve geliştirmesinde büyük bir etkiye sahip olabilmektedir. (Doğan, 2007, s. 173)

2.5.5. Ortaokul Dönemi Müzik Dersi Öğretim Programı Vizyonu

“İlköğretim müzik Dersi (1-8. Sınıflar) öğretim programı”nın, müzikle öğrencilere kazandırmak istedikleri davranışların amacı;

- Kendisi ve çevresiyle barışık,
- Ulusal ve uluslararası kültürleri tanıyan,
- Vatan ve millet sevgisine sahip,
- Sosyal ve kültürel çevresinde gelişen olaylarla ilgilenen, sürekli kendisini geliştirmeye ve değiştirmeye meraklı olan,
- Sanatla ilgili olabilecek tüm aktivitelere etkin katılma isteğiyle dolu,
- Sağlıklı, yaptığı işten mutlu, karakter yönünden güçlü ve kendine güveni tam olan bireyleri yaşama kazandırmaya yöneliktir.

(MEB, 2017, s. 10)

2.5.6. Ortaokul Dönemi Müzik Dersi Öğretim Programı Genel Amaçları

Öğrencilerin;

- Müzikal yaşantılarla estetik bakış açılarını geliştirmek,
- Müzik yardımıyla düşüncelerini, tecrübelerini ve duygularını anlatmalarına katkıda bulunmak,
- Müzik ile üretkenliklerini artırarak yaratıcılıklarını geliştirmelerine yardımcı olmak,
- Farklı ulusların müzikal kültürlerini de öğrenmek,

- Kendine güvenlerini kazanmalarında ve geliştirmelerinde yardımcı olmak,
- Müzik ile zihinsel aktivitelerini geliştirmek,
- Sosyal çevresinde insanlarla olan ilişkilerini geliştirmesine yardımcı olmak,
- Koro halinde veya bireysel olarak, farklı türde şarkıları söyleme, çalma ve dinlemesini sağlamak
- Müzik alanında bilgilerini artırmalarına yardımcı olmak,
- Türkçeyi güzel ve etkili bir biçimde konuşabilmek,
- İstiklal marşı ve milli değerler taşıyan marşları özünü bozmadan söyleyebilmek,
- Paylaşma, sorumluluk ve sevgi hislerinin müzik ile gelişmesine yardımcı olmak,
- Müzikal birikimlerini, ülkemizin milli değerlerini koruyan, geliştiren, tüm dünyayla bütünleştiren bir bakış açısıyla geliştirmesini sağlamak,
- “Atatürk’ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak, Atatürk ilke ve inkılaplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak” gelişmelerini sağlamaktır. (MEB, 2017, s. 11)

2.6.KEMAN

Çalgılar dünyasına bakıldığında, ses renginin farklılığı, ses aralığının genişliği ve anlatım olanaklarının zenginliği bakımından kemana, diğer çalgılara oranla tanınma oranı daha yüksek bir enstrümandır diyebiliriz. Kemanın tarihi incelendiğinde birçok kaynağa bakıldığında 15. yüzyıl veya 16. yüzyıl dolaylarında kendini gösterdiği bilgileri yer alsa da temel olarak insan ırkının, avcı hayatında iken oku ve yayı icat etmesiyle, keman çalgısının veya bütüncül bakarak yaylı ailesinin temelini o dönemde atılmaya başlandığı söylenebilir. (Yağışan & Aydın 2013, s. 214)

Kemanın kimin tarafından bulunduğu düşüncesi aralıklı olarak akıllarda bir soru olarak yinelenir. Böyle yetkin bir güce sahip bu çalgının aniden ortaya çıkması,

sadece bir kişi tarafından bulunmuştur algısı, soru işaretlerini beraberinde getirirse de bu algının aksine kemanın, uzun bir gelişim sũrecinden sonra bildiğimiz biçimini aldığı (Alapınar, 2003, s. 15) ve zaman içerisinde farklı toplumların kũltũrel yapılarından beslenerek ve etkilenerek ortaya çıktığı dũřũnũlmektedir.

Keman hakkında kesin bilgilerin ilk olarak Gasparo da Salo ile başladığı dũřũnũlmektedir. (Alapınar, 2003, s. 15) Tarihsel veriler ışığında keman algısı gerek yapısı gerek mũzik edebiyatı ve gerekse tekniği yũnũnden değişimini ve bununla birlikte dũnũřũmũnũ ũst seviyede tamamlayan bir enstrũman olduğu sũylenebilir. Kemanın yapısal değişim ve dũnũřũm sũreleri gũz ũnũnde bulundurulduğunda, bugũnkũ en son şekline kavuşturan kişinin Kaspar Tieffenbrucker olduğu (Yağışan & Aydın 2013, s. 213) dũřũncesi gũncelliđini korumaktadır.

Tını gũzelliđi ve anlatım çeşitliliği kemanın ideal bir solo ve orkestra algısı olmasını sağlamıştır. Bu enstrũman yaklaşık bir sayı ile yetmiş ayrı ağaç parçasının birleştirilmesiyle oluşmuş bir çalgıdır. Kemanın uzunluğu, yapılmasına gũre değişkenlik gũstermekle birlikte Stradivarius, yumuşak am tũrũ ladinden yapılan gũgũs, (ũst tahta ya da titreşim tahtası) kelebekten yapılan yanlık ve sırttan oluşan gũvdeyi 35 cm. tũm boyu 59 cm. olarak belirlenmiştir. Baş eşik, abanoz ağacından yapılır ve tuşenin burgulukla birleştiği yerde yũkselen kũũk bir parçadır. Bu baş eşiğe dũrt kũũk çentik açılır. Teller gerginlikleri dũzenleyen dũzen burgularına bu entiklerden geçerek ulaşırlar. Boş teller parmak basılmaksızın kalından inceye doğru bir sırayla sol re la mi seslerini verir, ũrettikleri titreşim sayısı baş eşikle ses eşiği arasındaki uzaklıkla belirlenmektedir. (Gũbelez,1996, s. 65)

Kemanın teknik ve yapısal ũzellikleri nasıl zamanla son şeklini alarak gũnũmũze ulaşmış ise mũzik içindeki yolculuğu da bu sũrelerden geçerek biçimini almıştır denilebilir. Mũzikal olarak gũnũmũze değin yaşadığı değişim ve dũnũřũm sũreleri içerisinde, bulunduğu ağ ve coğrafyanın ihtiyaçlarına yũnelik olarak orkestral ve senfonik eserlerde veya bireysel seslendirilmeli eserlerde yer almaya devam etmektedir. Tũrk mũziđinde ise ağırlıklı olarak sanat mũziđinde yer alan bu enstrũman, halk mũziđi ezgilerinde de sıklıkla kullanılmaktadır.

Her çalgının belirli bir ũđrenme sũreci olduğu gibi kemanın da uzun, meşakkatli ve disiplinli bir ũđrenim ve ũđretim sistemi bulunmaktadır. Gũbelez'e

göre; “Keman çalmaya ne kadar erken yaşta başlanırsa birbirine bağlı kasların ve sinirlerin beyin tarafından aynı anda yönetilmesi, yol göstermesi o kadar etkili olur. Parmaklandırma, konumdan konuma geçişler, değişik yay devinimleri ve nitelikli ses elde etme neredeyse kendiliğinden gerçekleştiğini.” (Göbelez,1996, s. 104) söylemektedir. Bu süreçlere ulaşmak için bireysel çalışmalarda kişinin iyi bir müzik eğitiminden geçmesi de önem arz etmektedir.

Keman eğitiminde kemanın tutuşu, yay tutuşu, sol elin konumu ve parmakların konumu, yayın kontrol edilmesi gibi temel bilgiler ve beceriler yer almaktadır. Bu bilgiler ve beceriler keman çalma başarısını olumlu veya olumsuz şekilde etkilemektedir. Kemanla bir eseri icra ederken yayın hızı ve yay basıncı enstrümandan elde edilen sesin kalitesini, sol el parmakların teller üzerinde konumlandırılması gibi detaylar çalgıdan çıkartılan sesin kalitesini, etkilemektedir. Yay kullanırken bu hareketlerin yanlış biçimde düzenlenmesi ses kalitesini bozmaktadır. Kemanı doğru ve düzgün bir şekilde konumlandırabilmek, kişiye rahat bir çalma tekniğinin kazandırılmasına olanak sağlamaktadır. (Müezzinoğlu, 2012, s. 104) Keman eğitiminde düzenli çalışmayla beraber iyi bir keman seçimi de kişinin bu çalgıya karşı daha verimli olmasını sağlayabilmektedir.

Dünya çapında farklı eğitim ve yöntemleriyle keman eğitimi verilmektedir. Bu eğitimlerden en bilineni Dr. Schinichi'nin Suzuki keman eğitim metodudur. Birçok ülkede keman eğitiminde Suzuki metodu kullanılmaktadır. Türkiye de de kullanılan bu metodun yanı sıra en bilineni Ömer Can keman eğitim metotları olmakla birlikte farklı metotlar da kullanılmaktadır.

Ülkemizde keman eğitimi; Devlet Konservatuarları, Müzik eğitimi ve sahne sanatları eğitimi veren fakültelerde, Müzik öğretmenliğinin bölümlerinde, bununla birlikte güzel sanatlar eğitimi veren lise programlarında, profesyonel anlamda bu enstrümanı çalmayı meslek edinmiş insanlar tarafından verilmektedir. Bunların dışında hobi olarak ve amatörce veya yarı profesyonel çalışmalar için keman öğrenmek isteyen bireylere, özel ders imkanlarıyla keman eğitimi kurslar yoluyla verilmektedir.

2.7. İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, müzik türlerinin tercihi, ilgi düzeyleri, beğeni düzeyleri ve dinleme durumlarına yönelik olarak yapılan araştırmaların açıklamalarına yer verilmektedir.

Ertenli tarafından (2014) yılında gerçekleştirilen, “Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Müzik Türlerini Dinleme Durumlarına ve Programın Müzik Türü Tercihleri Üzerindeki Etkisine İlişkin Görüşleri” adlı araştırmada, İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı kazanımlarındaki müzik türlerini dinleme durumlarını ve programın öğrencilerin müzik türü tercihleri üzerindeki etkisini tespit etmeyi amaçladığı görülmektedir. Araştırmada elde edilen bulgular dahilinde İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı’nın müzik türleri ölçeğinde pop, caz, Türk halk, Türk sanat ve klasik batı müziği türlerine yoğunlaştığı görülmektedir.

Araştırmanın sonuçlarına göre, elde edilen veriler dahilinde, her düzeyde pop, caz, Türk halk müziği, Türk sanat müziği, klasik batı müziği ve diğer müzik türlerini dinlendiği bilgisinin saptanıldığı görülmektedir. Öğrencilerin müzik türlerini tercih ederken çoğunlukla müzik derslerinden etkilenmeyip medya araçlarından etkilendikleri bilgisi de yer almaktadır.

Kamalı tarafından (2017) yılında gerçekleştirilen, “Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Tercihlerinin ve Bu Tercihleri Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi” adlı araştırmada amaç olarak ortaokul 5., 6.,7., 8., sınıf düzeyindeki öğrencilerinin müzik tercihleri ve bu tercihleri etkileyen faktörleri saptamak hedeflenmiştir.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre; bireyin beğendiği müzik türünün birlikte yaşadığı yani içinde bulunduğu diğer bireylerle ve sosyal çevresiyle benzerlikler gösterdiği, ayrıca bireylerin buldukları toplulukların genel müzik eğilimlerinin birbirlerine yakın beğenilere sahip olduğu bilgisine yer verilmektedir. Bireylerin genellikle TV-radyo ve telefon gibi kitle iletişim araçlarındaki etkilerin kişilerin müzik tercihi ve beğenisine büyük etkisi olduğu görüşünde hemfikir oldukları görülmektedir. Bireylerin genellikle duygularını yansıtan müzikleri mekân tercihi olmadan sürekli dinlemeye özen gösterdikleri, beğendikleri sanatçıları dinlemeyi ve popüler müzik dinlemeyi tercih ettikleri ön plana çıkmaktadır. Müzik dinlemek için ayırdığı zamanı genellikle hoş vakit geçirtmek ve eğlenmek üzerine kullandığı görülmektedir.

Erdal tarafından (2009) yılında gerçekleştirilen, “Müzik Türlerinin Tercih Edilmesinde Kişilik Özellikleri ve Beğeni İlişkisi” adlı araştırmada, Türk halk müziği, Türk sanat müziği, rock ve klasik müzik dinleyicilerinin beğenilerini etkileyen faktörlerin, kişilik, cinsiyet, yaş, aile arkadaş çevresi ve müzikal uyaran değişkenleri çerçevesinde incelendiği görülmektedir. Araştırmada, bireyin kalıtsal özellikleriyle birlikte sosyal ve kültürel çevresindeki etkilerden etkilenerek aynı tür müzikleri sürekli dinleyen insanların, kişilik özellikleri arasında birtakım benzerlikler olabileceği varsayımı göz önünde bulunularak yürütüldüğü bilgisine yer verilmektedir.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre; Türk müziği ve klasik müzik dinleyici kitlesinin kişilik özellikleri birbirine yakın çıktığı ortaya çıkarken, rock müzik dinleyicilerinin kişilik özellikleri ise temel ve alt boyutlarda belirgin farklılıklar ortaya çıktığını göstermektedir. Ayrıca elde edilen sonuçların araştırmada ortaya atılan müzik tercihinde kişilik özellikleri ve müzik türü ilişkisi arasında bağlantılar olabileceği varsayımını doğrular nitelikte olduğu da görülmektedir.

Ulutürk tarafından (2008) yılında gerçekleştirilen, “Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Dinlemeyi Tercih ettikleri Müzik Türleri” adlı araştırmada, öğrencilerin, dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleriyle beraber bu türler içinde tercih ettikleri besteci ve yorumcuların; bu türleri tercih sebeplerinin, tercihlerini hangi değişkenlerin belirlediğinin ve tercihlerinin cinsiyetle birlikte öğrenim türüne göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Araştırma sonucunda, elde edilen bulguların dahilinde öğrencilerin öncelikli olarak ilk üç müzik türünü sırasıyla Avrupa sanat müziği, Türk halk müziği ve Türk pop müziğini dinlemeyi tercih ettikleri görülmektedir. Öğrencilerin dinledikleri müzik türlerinin tercihlerinde aile ve arkadaş çevresinin büyük ölçüde etkili olduğu bilgisi yer almaktadır. Ayrıca araştırmada, öğrencilerin eğitimsel olarak yatılı veya gündüzlü ikamet durumuna bağlı olarak anlamlı bir fark tespit edilmediği bilgisine yer verilmektedir.

Artemiz tarafından (2009) yılında gerçekleştirilen, “Ergenlerin Farklı Müzik Türlerine İlişkin İlgileri İle Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin

İncelenmesi” adlı araştırmada, ergenlerin seştikleri farklı mzık türleriyle kişiliklerinin arasındaki ilişkinin incelenmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Bu araştırmada elde edilen bulguların sonuçlarına göre; ergenlerin sıklıkla pop mzık ve rock müziğe ilgi duydukları bilgisine yer verilirken, ayrıca ergenlerin sosyal, ekonomik düzeylerinin ve genellikle müzikle aktif olarak ilgilenip veya ilgilenmemelerinin dinledikleri mzık türlerine göre ayırt edilebildiğinin saptanıldığı görülmektedir. Bunlarla beraber ergenlerin kişilik özellikleri ile dinledikleri mzık tarzlarının arasındaki ilişkinin durumuna bakılacak ise; pop müziği dinleyen uyumsal, klasik müziği ve sanat müziği dinleyen daha çok düzen ve kuralcı, rock mzık dinleyen asi ve karşı çıkmaya meyilli, halk müziği dinleyen kabul edici, son olarak arabesk mzık dinleyenlerinde ilgi arayışı içinde olan bir kişilik sergiledikleri bilgisi yer almaktadır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmada faydalanılan yöntem, araştırmanın modeli, veri toplama yöntemi, veri toplama aracı, evren ve örnekleme, verilerin toplanması ve verilerin analizi konuları açıklamalarıyla yer almaktadır.

3.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Ortaokul öğrencilerinin kemanla seslendirilen klasik batı müziği ve Türk müziği türlerine ilgi düzeyinin saptanmasını öğrenci görüşleri doğrultusunda tespit etmeyi amaçlaması nedeniyle yöntemi betimsel bir araştırma olan bu araştırma, tarama modeli kullanılarak yapılmıştır.

“Tarama modeli; geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle tespit etmeyi amaçlayan bir araştırma modelidir. Araştırmaya konu olan olay birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır.” (Karasar, 2017, s. 109)

“Genel tarama modelleri; çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir.” (Karasar, 2017, s. 111)

3.2. ÇALIŞMA GRUBU

Araştırmanın çalışma grubunu, Diyarbakır iline bağlı Silvan ilçe merkezindeki Silvan Ortaokulu'nun 5., 6., 7. ve 8. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

3.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırma verilerinin toplanması sürecinin temelini öğrencilere uygulanan anket yöntemi oluşturmaktadır.

Öncelikli olarak konu ile alakalı literatür taraması, makale ve kitaplar incelenerek araştırmaya kaynak oluşturacak ön bilgiler elde edilmiştir. Veri toplanması sürecinde araştırmacı tarafından hazırlanan anket, araştırma yapılan okuldaki 410 öğrenciye gerekli sayıda çoğaltılarak uygulanmıştır. Araştırmacı, anketi uygularken her sınıftaki öğrenci kitlesi ile birebir irtibat halinde olup kemanla seslendirilen her eseri öğrencilere canlı olarak icra etmiştir. Araştırmada

yer alan eserler, araştırmacının öğrenim hayatı boyunca repertuvarında bulunduğu eserler dikkate alınarak seçilmiştir.

3.4. VERİLERİN ANALİZİ

Araştırmacı tarafından öğrencilere uygulanan anketin verileri SPSS istatistik 25 paket programına girilerek bilgisayar kaynaklı çalışma ortamında elde edilmiştir. Analizin sonuçları frekans (f) yüzde (%) yöntem ve teknikleri kullanılarak tablolar halinde gösterilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma konusunun problemine, alt problemlerine ve demografik özelliklerinin analizlerine tablolar halinde yer verilmiştir.

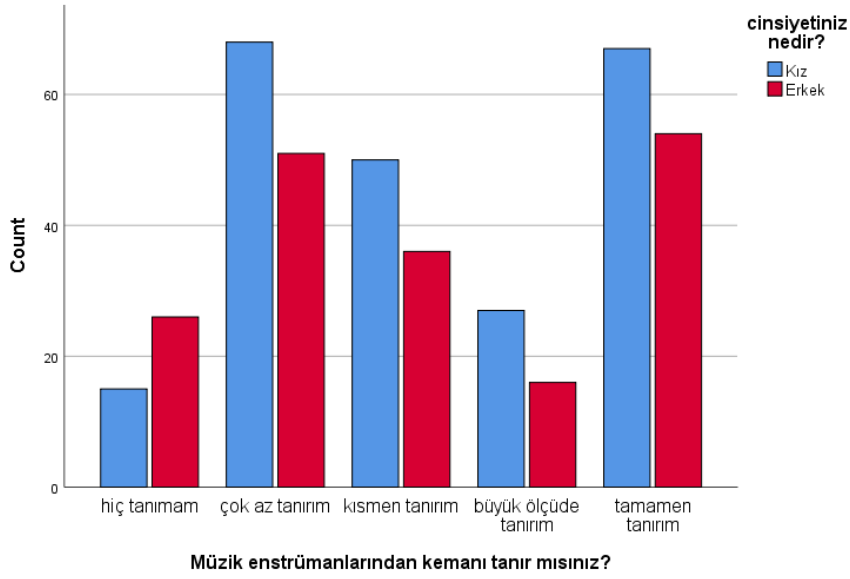
4.1. ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK ENSTRÜMANLARINDAN KEMANI TANIMA VE KEMANI DİNLEME DÜZEYİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE CİNSİYET BAZINDA DAĞILIMLARI

Ortaokul öğrencilerinin müzik enstrümanlarından kemani tanıma ve kemani dinleme düzeyine ilişkin görüşleri Tablo 1., 2’de cinsiyet bazında dağılımları Şekil 1., 2.’de yer almaktadır.

Tablo 1. Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Enstrümanlarından Kemani Tanıma Düzeyine İlişkin Görüşleri

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Tanımam	41	10,0
Çok Az Tanırım	119	29,0
Kısmen Tanırım	86	21,0
Büyük Ölçüde Tanırım	43	10,5
Tamamen Tanırım	121	29,5
Total	410	100

Tablo 1. İncelendiğinde araştırmaya katılanların %10,0’ı Hiç Tanımam %29,0’ı Çok Az Tanırım %21,0’ı Kısmen Tanırım %10,5’i Büyük Ölçüde Tanırım %29,5’i Tamamen Tanırım cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemani tanıma düzeyine %29,5 oranla tamamen tanımam cevabını verdiği görülmektedir.

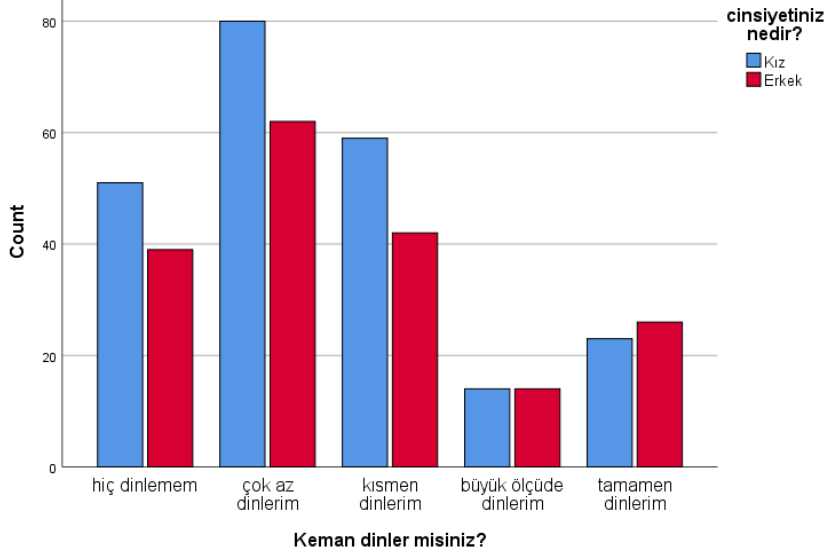
Şekil 1. Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Enstrümanlarından Kemanı Tanıma Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı

Şekil 1. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla kemanı tanıma düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Ortaokul Öğrencilerinin Keman Dinleme Düzeyine İlişkin Görüşleri

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Dinlemem	90	22,0
Çok Az Dinlerim	142	34,6
Kısmen Dinlerim	101	24,6
Büyük Ölçüde Dinlerim	28	6,8
Tamamen Dinlerim	49	12,0
Total	410	100

Tablo 2. incelendiğinde araştırmaya katılanların %22,0'ı Hiç Dinlemem %34,6'sı Çok Az Dinlerim %24,6'sı Kısmen Dinlerim %6,8'i Büyük Ölçüde Dinlerim %12,0'ı Tamamen Dinlerim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanı dinleme düzeyine %34,6 oranla çok az dinlerim cevabını verdiği görülmektedir.

Şekil 2. Ortaokul Öğrencilerinin Keman Dinleme Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı

Şekil 2. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla kemanı dinleme düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

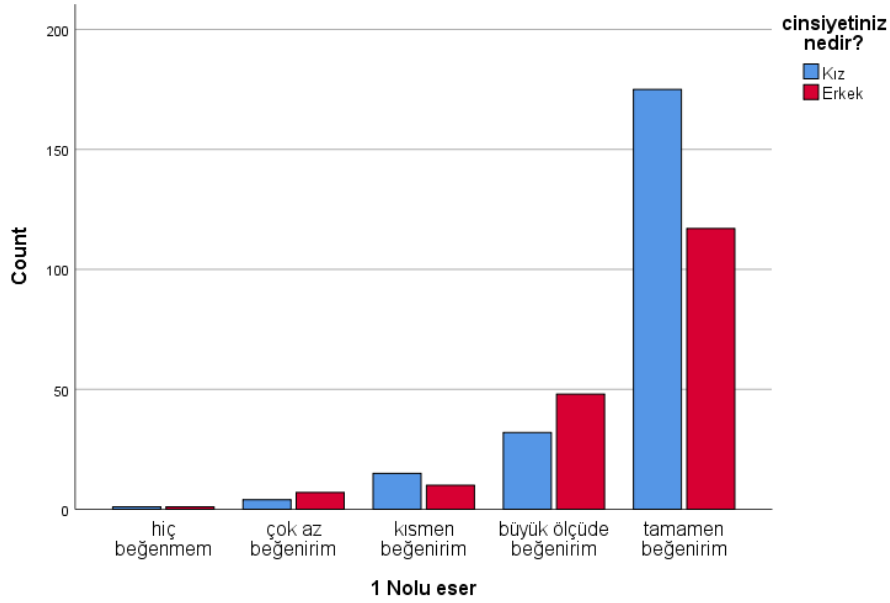
4.2. ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KEMANLA SESLENDİRİLEN TÜRK HALK MÜZİĞİ ESERLERİNE YÖNELİK BEĞENİ DÜZEYİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE CİNSİYET BAZINDA DAĞILIMLARI

Ortaokul öğrencilerinin kemanla seslendirilen Türk halk müziği eserlerine yönelik beğeni düzeyine ilişkin görüşleri Tablo 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9.,’da cinsiyet bazında dağılımları Şekil 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9.,’da yer almaktadır.

Tablo 3. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (1 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	2	0,5
Çok Az Beğenirim	11	2,7
Kısmen Beğenirim	25	6,1
Büyük Ölçüde Beğenirim	80	19,5
Tamamen Beğenirim	292	71,2
Total	410	100

Tablo 3. incelendiğinde araştırmaya katılanların %0,5'i Hiç Beğenmem %2,7'si Çok Az Beğenirim %6,1'i Kısmen Beğenirim %19,5'i Büyük Ölçüde Beğenirim %71,2'si Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 1 Nolu esere %71,2 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

Şekil 3. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (1 Nolu eser)

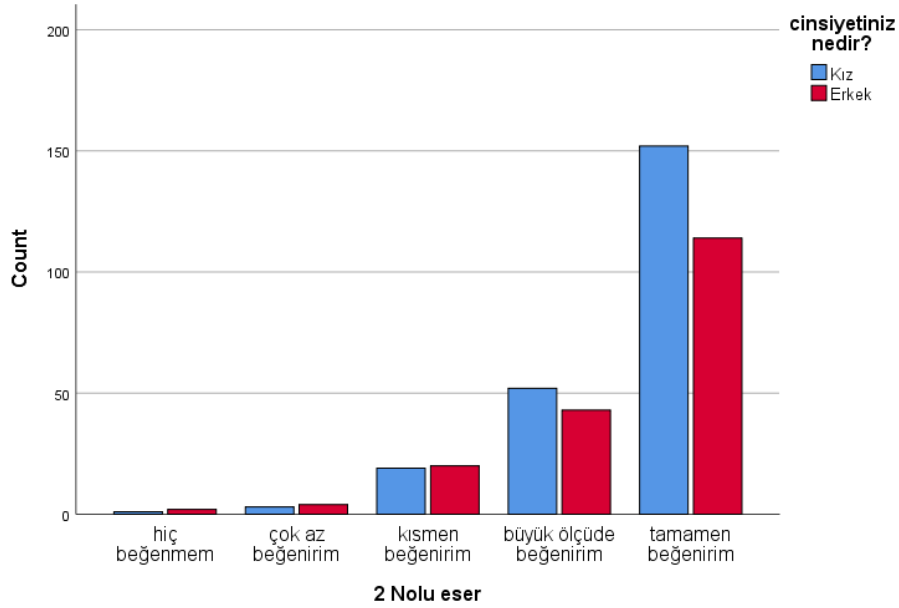
Şekil 3. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (2 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	3	0,7
Çok Az Beğenirim	7	1,7
Kısmen Beğenirim	39	9,5
Büyük Ölçüde Beğenirim	95	23,2
Tamamen Beğenirim	266	64,9
Total	410	100

Tablo 4. incelendiğinde araştırmaya katılanların %0,7'si Hiç Beğenmem %1,7'si Çok Az Beğenirim %9,5'i Kısmen Beğenirim %23,2'si Büyük Ölçüde Beğenirim %64,9'u Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 2 Nolu esere %64,9 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

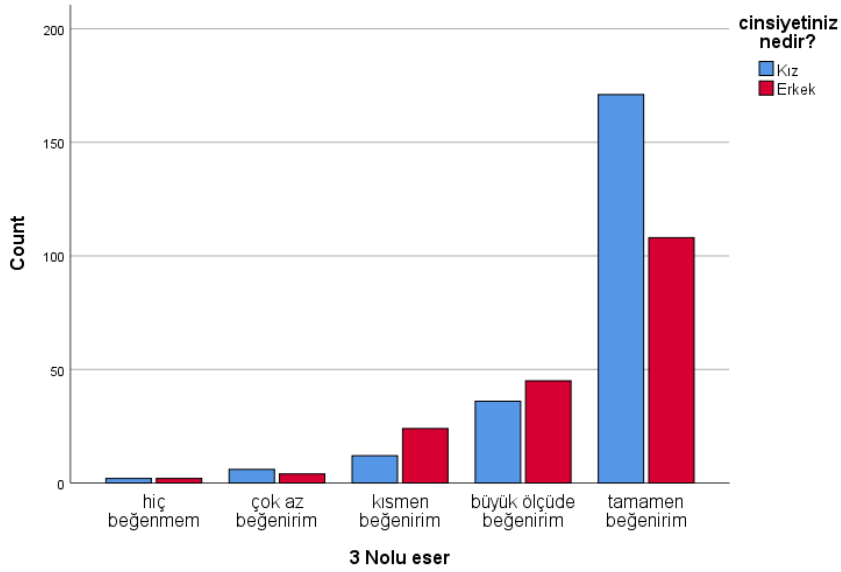
Şekil 4. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (2 Nolu eser)

Şekil 4. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (3 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	4	1,0
Çok Az Beğenirim	10	2,4
Kısmen Beğenirim	36	8,8
Büyük Ölçüde Beğenirim	81	19,8
Tamamen Beğenirim	279	68,0
Total	410	100

Tablo 5. incelendiğinde araştırmaya katılanların %1,0'ı Hiç Beğenmem %2,4'ü Çok Az Beğenirim %8,8'i Kısmen Beğenirim %19,8'i Büyük Ölçüde Beğenirim %68,0'ı Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 3 Nolu esere %68,0 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

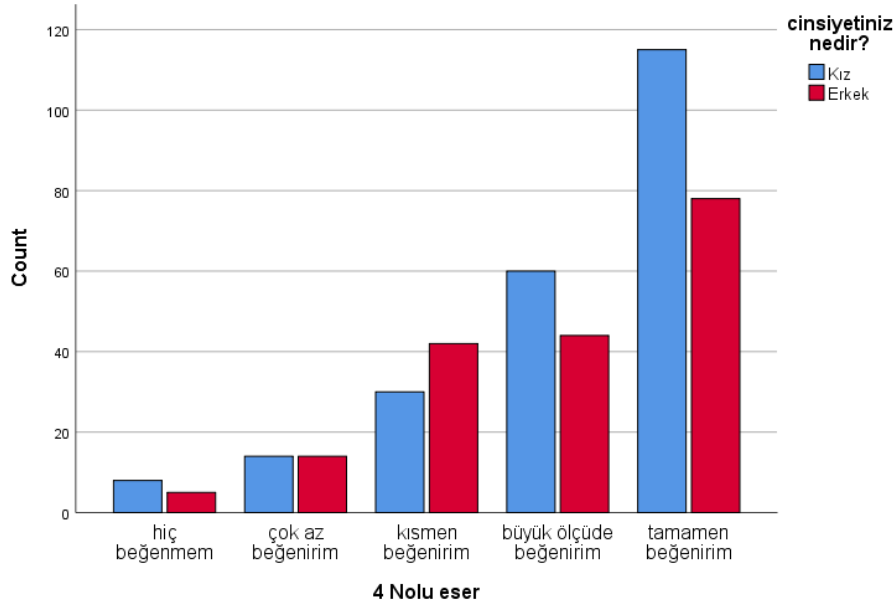
Şekil 5. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (3 Nolu eser)

Şekil 5. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (4 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	13	3,2
Çok Az Beğenirim	28	6,8
Kısmen Beğenirim	72	17,6
Büyük Ölçüde Beğenirim	104	25,4
Tamamen Beğenirim	193	47,1
Total	410	100

Tablo 6. incelendiğinde araştırmaya katılanların %3,2'si Hiç Beğenmem %6,8'i Çok Az Beğenirim %17,6'sı Kısmen Beğenirim %25,4'ü Büyük Ölçüde Beğenirim %47,1'i Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 4 Nolu esere %47,1 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

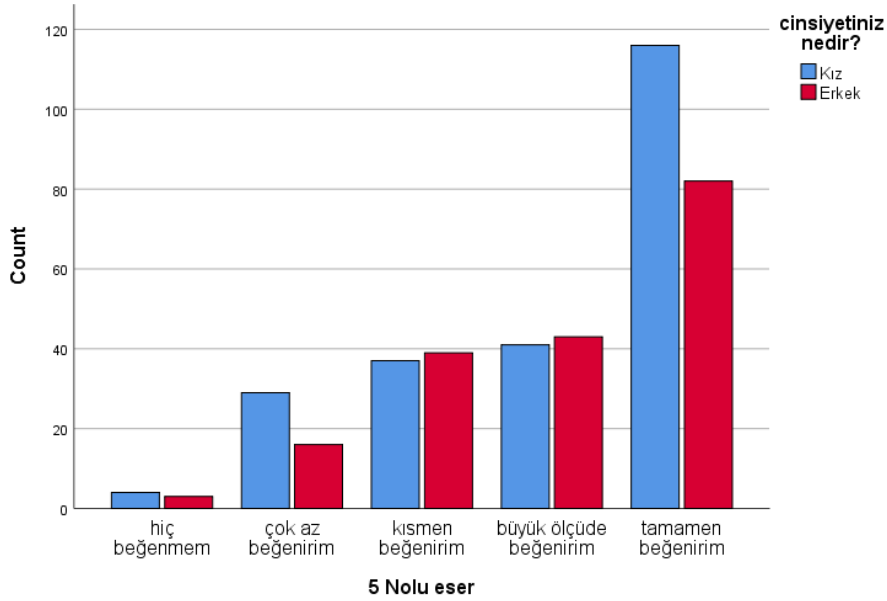
Şekil 6. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (4 Nolu eser)

Şekil 6. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (5 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	7	1,7
Çok Az Beğenirim	45	11,0
Kısmen Beğenirim	76	18,5
Büyük Ölçüde Beğenirim	84	20,5
Tamamen Beğenirim	198	48,3
Total	410	100

Tablo 7. incelendiğinde araştırmaya katılanların %1,7'si Hiç Beğenmem %11,0'ı Çok Az Beğenirim %18,5'i Kısmen Beğenirim %20,5'i Büyük Ölçüde Beğenirim %48,3'ü Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 5 Nolu esere %48,3 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

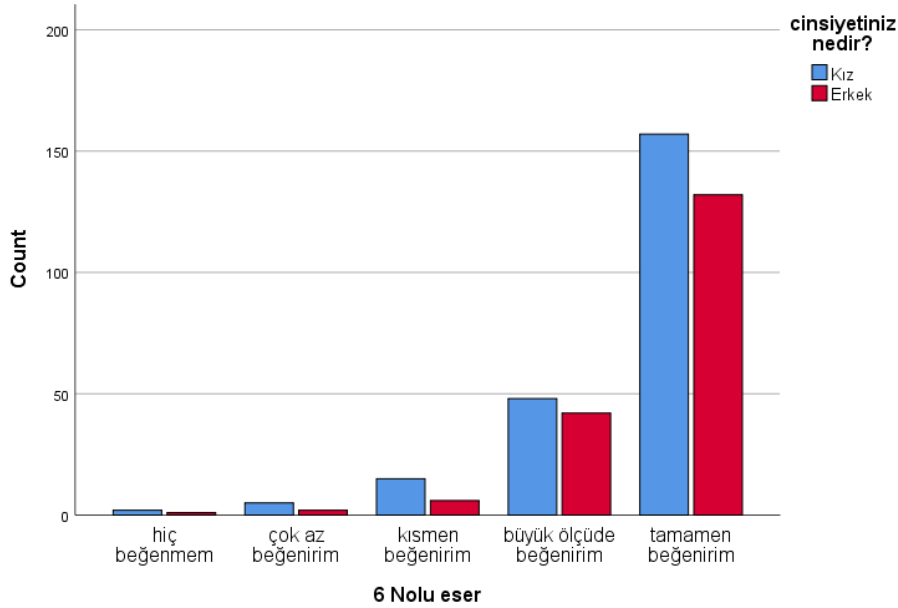
Şekil 7. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (5 Nolu eser)

Şekil 7. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (6 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	3	0,7
Çok Az Beğenirim	7	1,7
Kısmen Beğenirim	21	5,1
Büyük Ölçüde Beğenirim	90	22,0
Tamamen Beğenirim	289	70,5
Total	410	100

Tablo 8. incelendiğinde araştırmaya katılanların %0,7'si Hiç Beğenmem %1,7'si Çok Az Beğenirim %5,1'i Kısmen Beğenirim %22,0'ı Büyük Ölçüde Beğenirim %70,5'i Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 6 Nolu esere %70,5 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

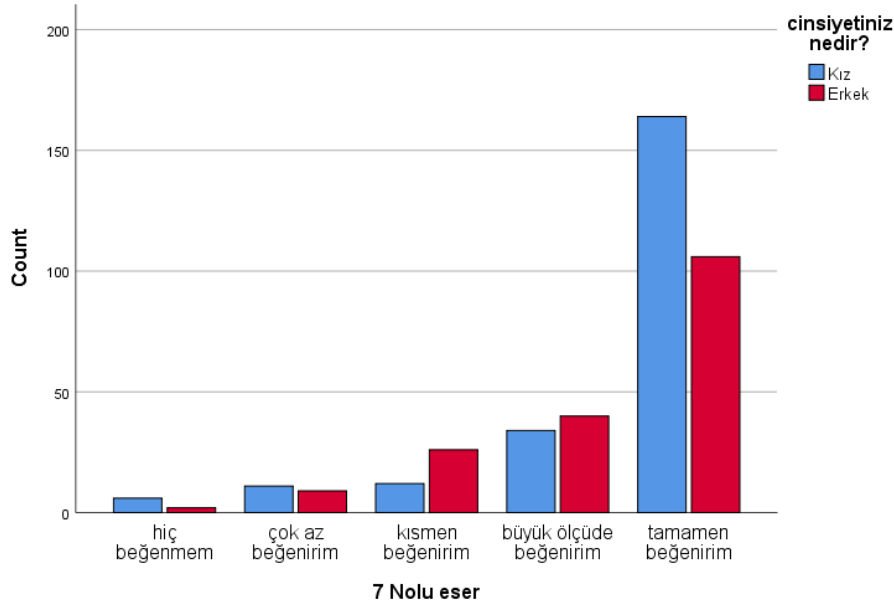
Şekil 8. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (6 Nolu eser)

Şekil 8. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 9. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (7 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	8	2,0
Çok Az Beğenirim	20	4,9
Kısmen Beğenirim	38	9,3
Büyük Ölçüde Beğenirim	74	18,0
Tamamen Beğenirim	270	65,9
Total	410	100

Tablo 9. incelendiğinde araştırmaya katılanların %2,0'ı Hiç Beğenmem %4,9'u Çok Az Beğenirim %9,3'ü Kısmen Beğenirim %18,0'ı Büyük Ölçüde Beğenirim %65,9'u Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 7 Nolu esere %65,9 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

Şekil 9. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Halk Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (7 Nolu eser)

Şekil 9. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

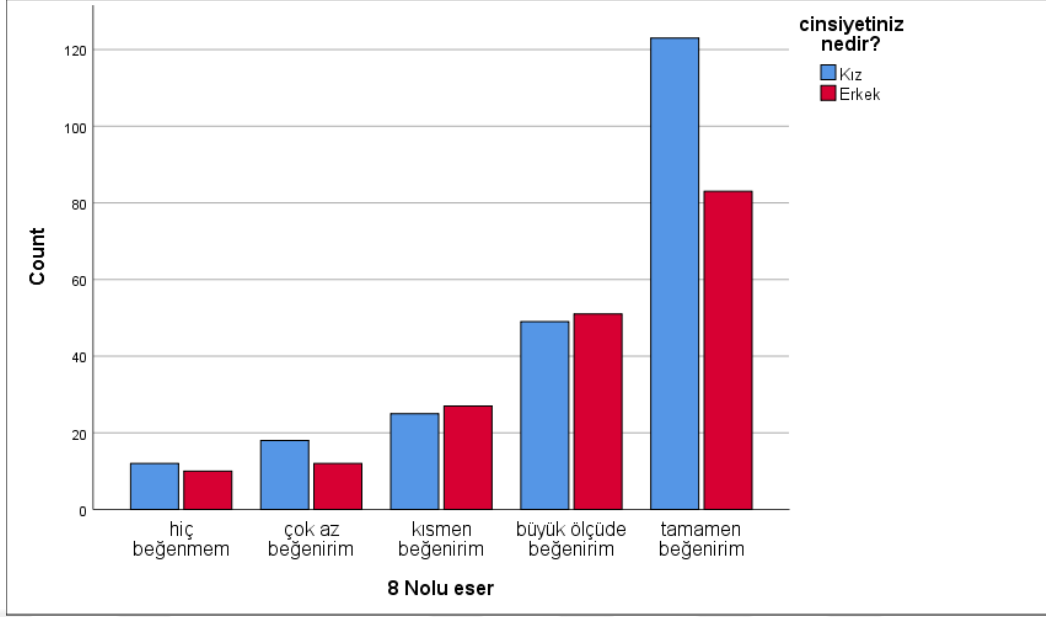
4.3. ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KEMANLA SESLENDİRİLEN KLASİK BATI MÜZİĞİ ESERLERİNE YÖNELİK BEĞENİ DÜZEYİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE CİNSİYET BAZINDA DAĞILIMLARI

Ortaokul öğrencilerinin kemanla seslendirilen Klasik Batı müziği eserlerine yönelik beğeni düzeyine ilişkin görüşleri Tablo 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16.,’da cinsiyet bazında dağılımları Şekil 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16.,’da yer almaktadır.

Tablo 10. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (8 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	22	5,4
Çok Az Beğenirim	30	7,3
Kısmen Beğenirim	52	12,7
Büyük Ölçüde Beğenirim	100	24,4
Tamamen Beğenirim	206	50,2
Total	410	100

Tablo 10. incelendiğinde araştırmaya katılanların %5,4’ü Hiç Beğenmem %7,3’ü Çok Az Beğenirim %12,7’si Kısmen Beğenirim %24,4’ü Büyük Ölçüde Beğenirim %50,2’si Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 8 Nolu esere %50,2 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

Şekil 10. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (8 Nolu eser)

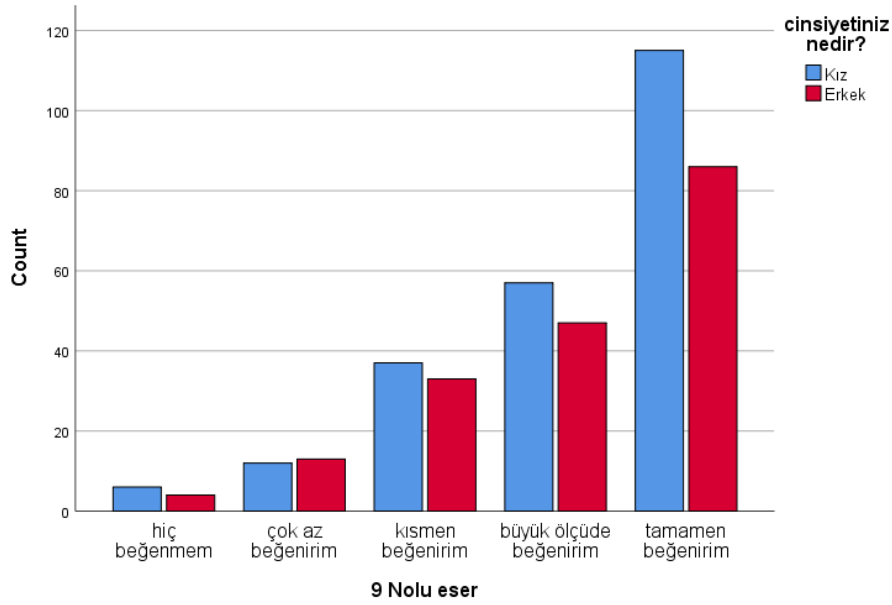
Şekil 10. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 11. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (9 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	10	2,4
Çok Az Beğenirim	25	6,1
Kısmen Beğenirim	70	17,1
Büyük Ölçüde Beğenirim	104	25,4
Tamamen Beğenirim	201	49,0
Total	410	100

Tablo 11. incelendiğinde araştırmaya katılanların %2,4'ü Hiç Beğenmem %6,1'i Çok Az Beğenirim %17,1'i Kısmen Beğenirim %25,4'ü Büyük Ölçüde Beğenirim %49,0'ı Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 9 Nolu esere %49,0 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

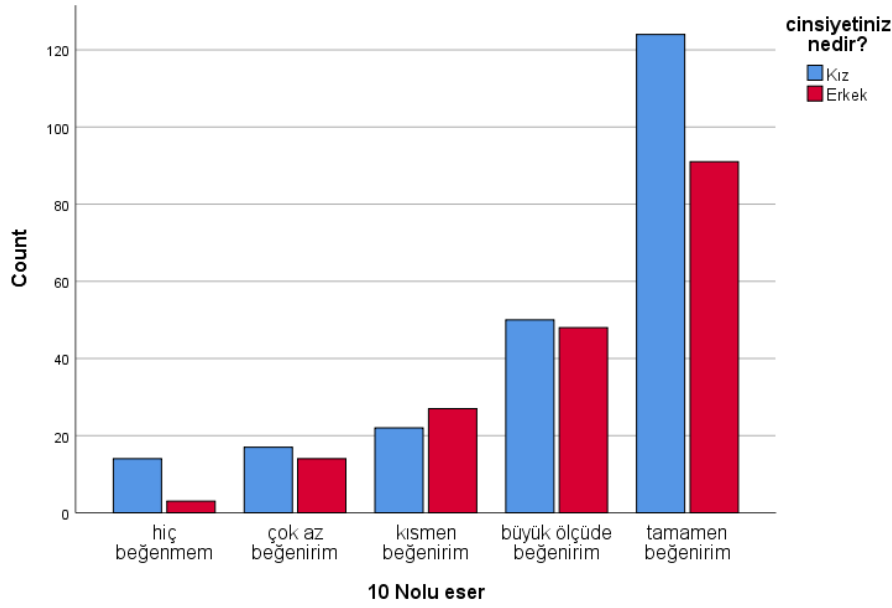
Şekil 11. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (9 Nolu eser)

Şekil 11. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 12. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (10 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	17	4,1
Çok Az Beğenirim	31	7,6
Kısmen Beğenirim	49	12,0
Büyük Ölçüde Beğenirim	98	23,9
Tamamen Beğenirim	215	52,4
Total	410	100

Tablo 12. incelendiğinde araştırmaya katılanların %4,1'i Hiç Beğenmem %7,6'sı Çok Az Beğenirim %12,0'ı Kısmen Beğenirim %23,9'u Büyük Ölçüde Beğenirim %52,4'ü Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 10 Nolu esere %52,4 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

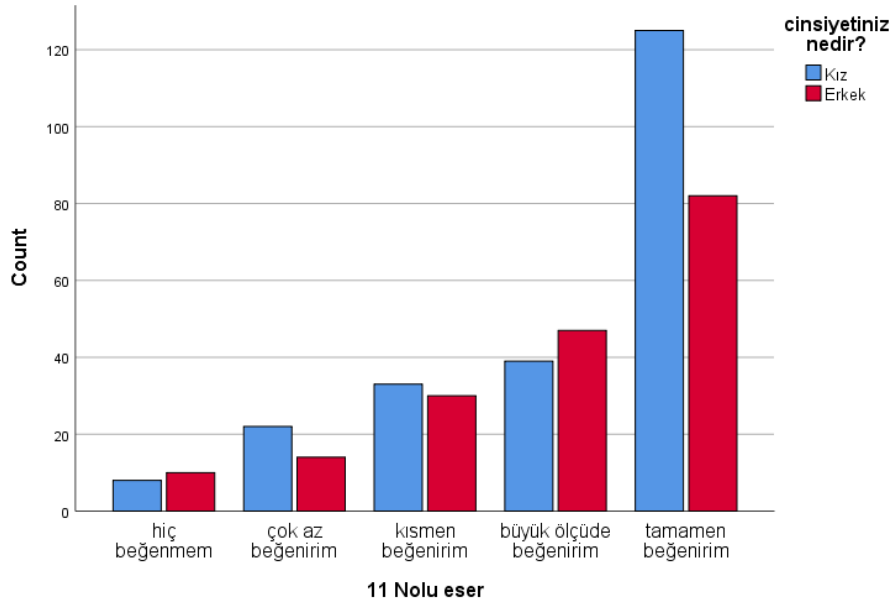
Şekil 12. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (10 Nolu eser)

Şekil 12. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 13. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (11 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	18	4,4
Çok Az Beğenirim	36	8,8
Kısmen Beğenirim	63	15,4
Büyük Ölçüde Beğenirim	86	21,0
Tamamen Beğenirim	207	50,5
Total	410	100

Tablo 13. incelendiğinde araştırmaya katılanların %4,4'ü Hiç Beğenmem %8,8'i Çok Az Beğenirim %15,4'ü Kısmen Beğenirim %21,0'ı Büyük Ölçüde Beğenirim %50,5'i Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 11 Nolu esere %50,5 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

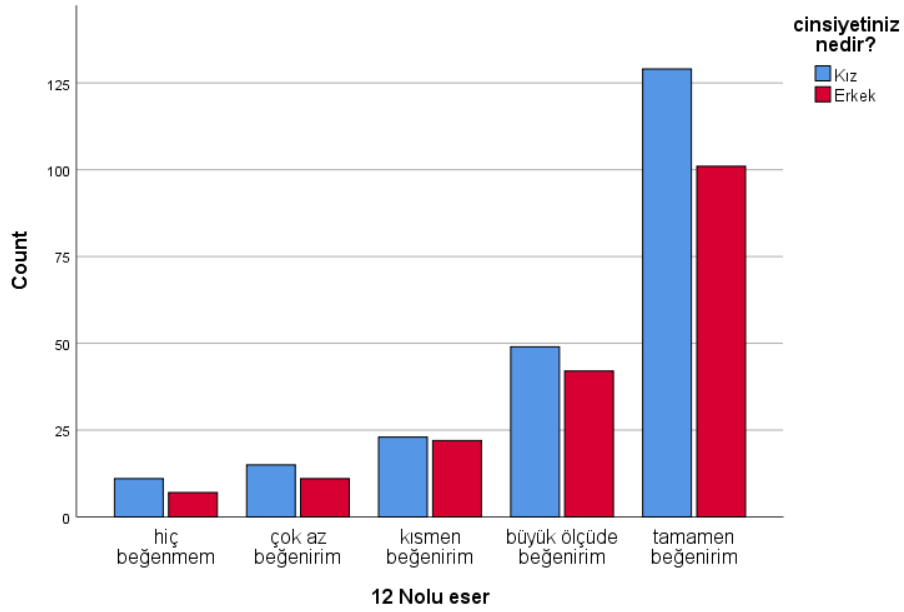
Şekil 13. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (11 Nolu eser)

Şekil 13. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 14. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (12 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	18	4,4
Çok Az Beğenirim	26	6,3
Kısmen Beğenirim	45	11,0
Büyük Ölçüde Beğenirim	91	22,2
Tamamen Beğenirim	230	56,1
Total	410	100

Tablo 14. incelendiğinde araştırmaya katılanların %4,4'ü Hiç Beğenmem %6,3'ü Çok Az Beğenirim %11,0'ı Kısmen Beğenirim %22,2'si Büyük Ölçüde Beğenirim %56,1'i Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 12 Nolu esere %56,1 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

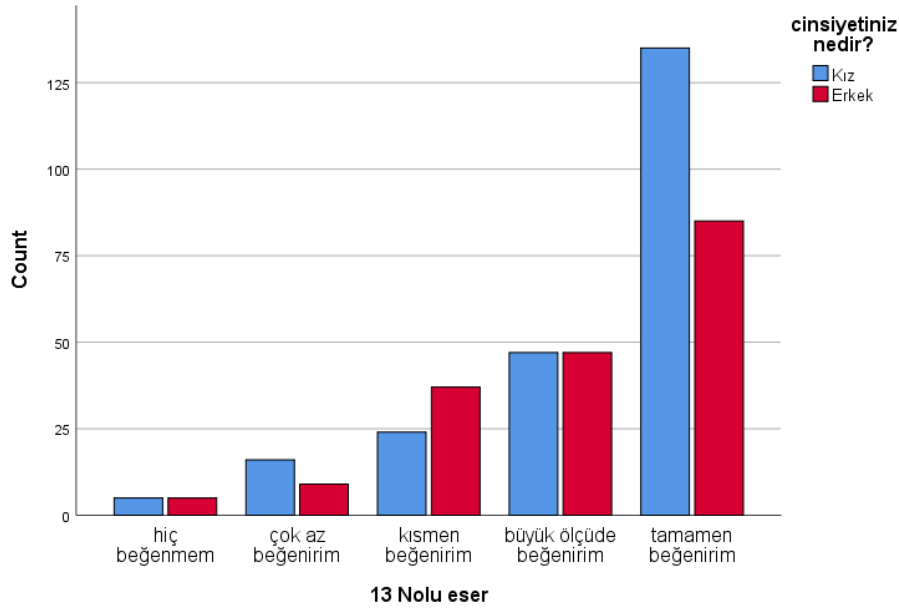
Şekil 14. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (12 Nolu eser)

Şekil 14. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 15. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (13 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	10	2,4
Çok Az Beğenirim	25	6,1
Kısmen Beğenirim	61	14,9
Büyük Ölçüde Beğenirim	94	22,9
Tamamen Beğenirim	220	53,7
Total	410	100

Tablo 15. incelendiğinde araştırmaya katılanların %2,4'ü Hiç Beğenmem %6,1'i Çok Az Beğenirim %14,9'u Kısmen Beğenirim %22,9'u Büyük Ölçüde Beğenirim %53,7'si Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 13 Nolu esere %53,7 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

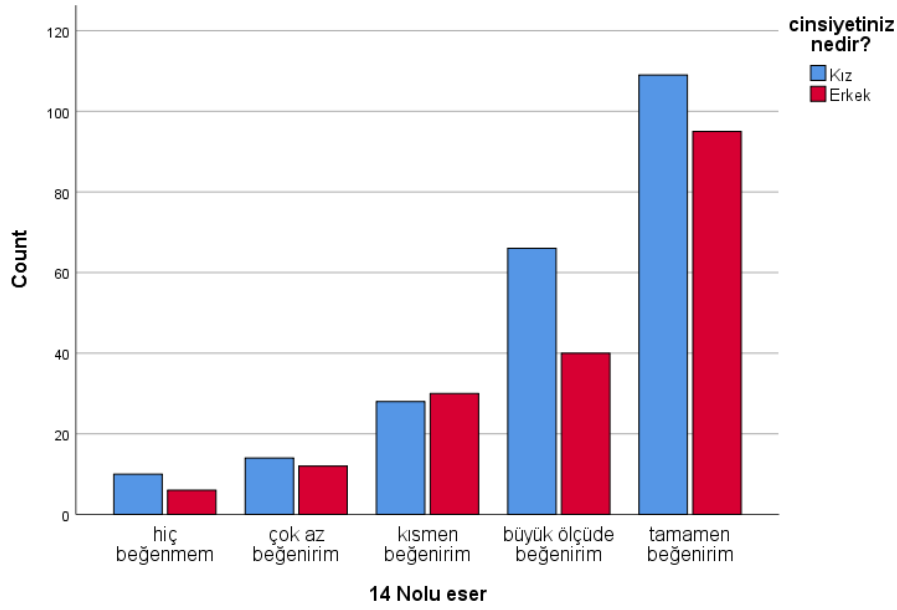
Şekil 15. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (13 Nolu eser)

Şekil 15. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 16. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (14 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	16	3,9
Çok Az Beğenirim	26	6,3
Kısmen Beğenirim	58	14,1
Büyük Ölçüde Beğenirim	106	25,9
Tamamen Beğenirim	204	49,8
Total	410	100

Tablo 16. incelendiğinde araştırmaya katılanların %3,9'u Hiç Beğenmem %6,3'ü Çok Az Beğenirim %14,1'i Kısmen Beğenirim %25,9'u Büyük Ölçüde Beğenirim %49,8'i Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 14 Nolu esere %49,8 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

Şekil 16. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (14 Nolu eser)

Şekil 16. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

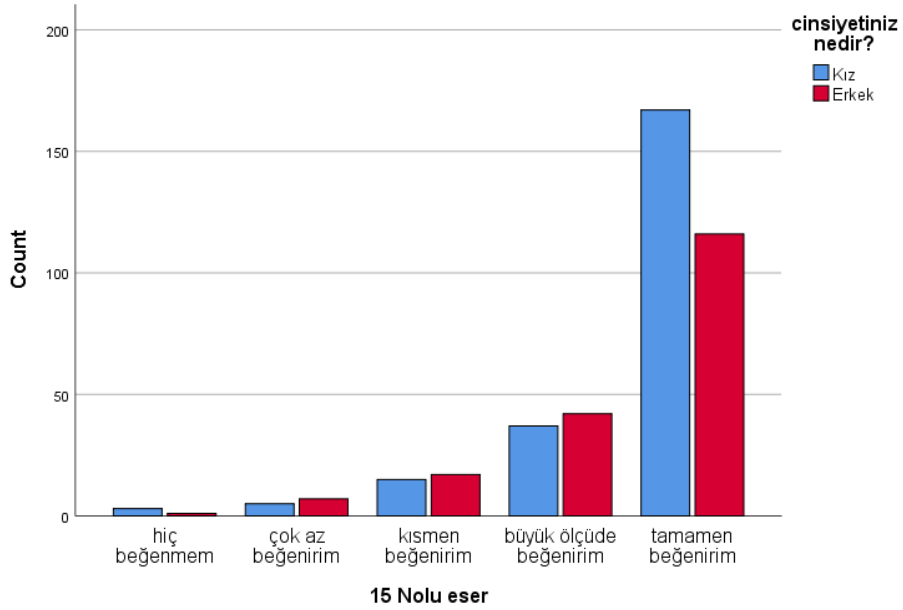
4.4. ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KEMANLA SESLENDİRİLEN TÜRK SANAT MÜZİĞİ ESERLERİNE YÖNELİK BEĞENİ DÜZEYİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE CİNSİYET BAZINDA DAĞILIMLARI

Ortaokul öğrencilerinin kemanla seslendirilen Türk Sanat müziği eserlerine yönelik beğeni düzeyine ilişkin görüşleri Tablo 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23.,’de cinsiyet bazında dağılımları Şekil 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23.,’de yer almaktadır.

Tablo 17. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (15 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	4	1,0
Çok Az Beğenirim	12	2,9
Kısmen Beğenirim	32	7,8
Büyük Ölçüde Beğenirim	79	19,3
Tamamen Beğenirim	283	69,0
Total	410	100

Tablo 17. incelendiğinde araştırmaya katılanların %1,0'ı Hiç Beğenmem %2,9'u Çok Az Beğenirim %7,8'i Kısmen Beğenirim %19,3'ü Büyük Ölçüde Beğenirim %69,0'ı Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 15 Nolu esere %69,0 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

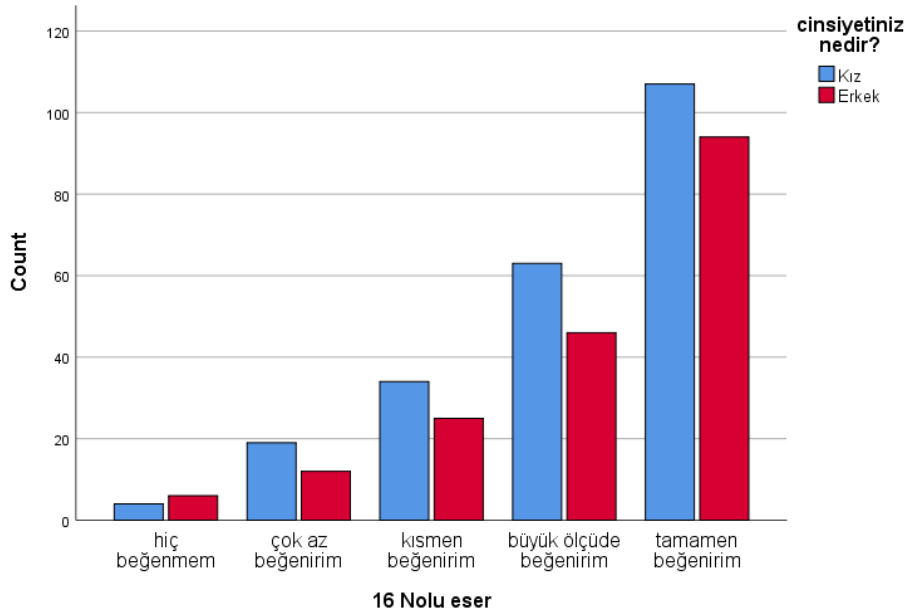
Şekil 17. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (15 Nolu eser)

Şekil 17. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 18. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (16 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	10	2,4
Çok Az Beğenirim	31	7,6
Kısmen Beğenirim	59	14,4
Büyük Ölçüde Beğenirim	109	26,6
Tamamen Beğenirim	201	49,0
Total	410	100

Tablo 18. incelendiğinde araştırmaya katılanların %2,4'ü Hiç Beğenmem %7,6'sı Çok Az Beğenirim %14,4'ü Kısmen Beğenirim %26,6'sı Büyük Ölçüde Beğenirim %49,0'ı Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 16 Nolu esere %49,0 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

Şekil 18. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (16 Nolu eser)

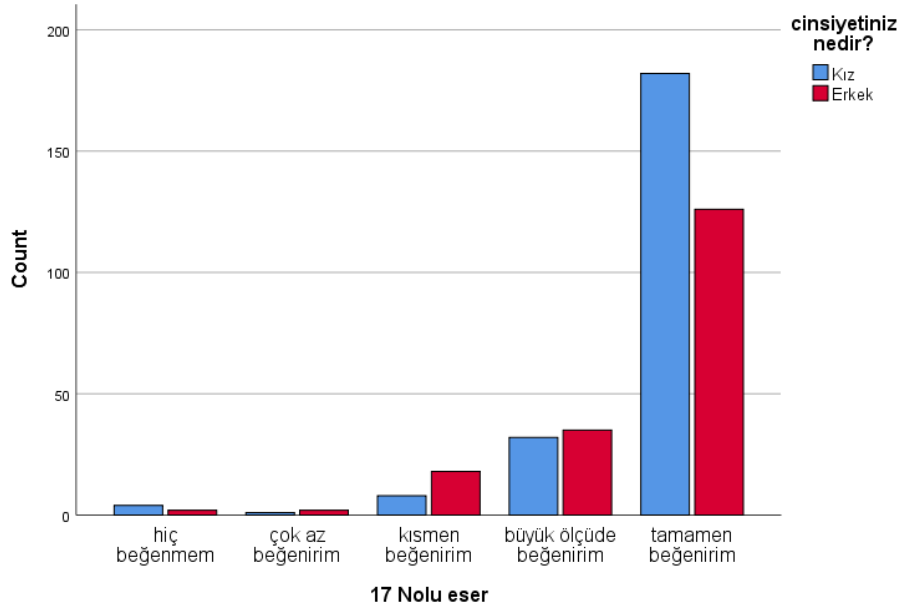
Şekil 18. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 19. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (17 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	6	1,5
Çok Az Beğenirim	3	0,7
Kısmen Beğenirim	26	6,3
Büyük Ölçüde Beğenirim	67	16,3
Tamamen Beğenirim	308	75,1
Total	410	100

Tablo 19. incelendiğinde araştırmaya katılanların %1,5'i Hiç Beğenmem %0,7'si Çok Az Beğenirim %6,3'ü Kısmen Beğenirim %16,3'ü Büyük Ölçüde Beğenirim %75,1'i Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 17 Nolu esere %75,1 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

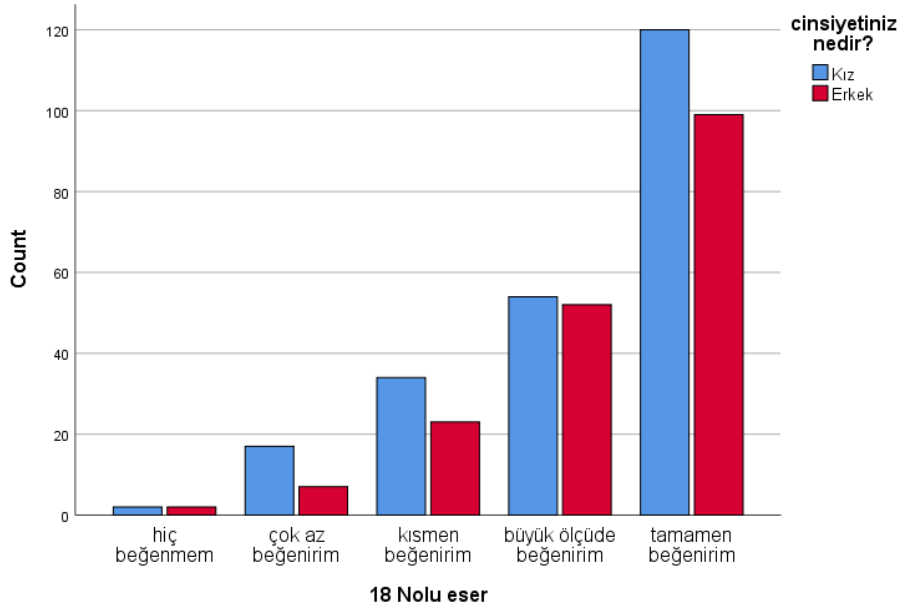
Şekil 19. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (17 Nolu eser)

Şekil 19. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 20. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (18 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	4	1,0
Çok Az Beğenirim	24	5,9
Kısmen Beğenirim	57	13,9
Büyük Ölçüde Beğenirim	106	25,9
Tamamen Beğenirim	219	53,4
Total	410	100

Tablo 20. incelendiğinde araştırmaya katılanların %1,0'ı Hiç Beğenmem %5,9'u Çok Az Beğenirim %13,9'u Kısmen Beğenirim %25,9'u Büyük Ölçüde Beğenirim %53,4'ü Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 18 Nolu esere %53,4 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

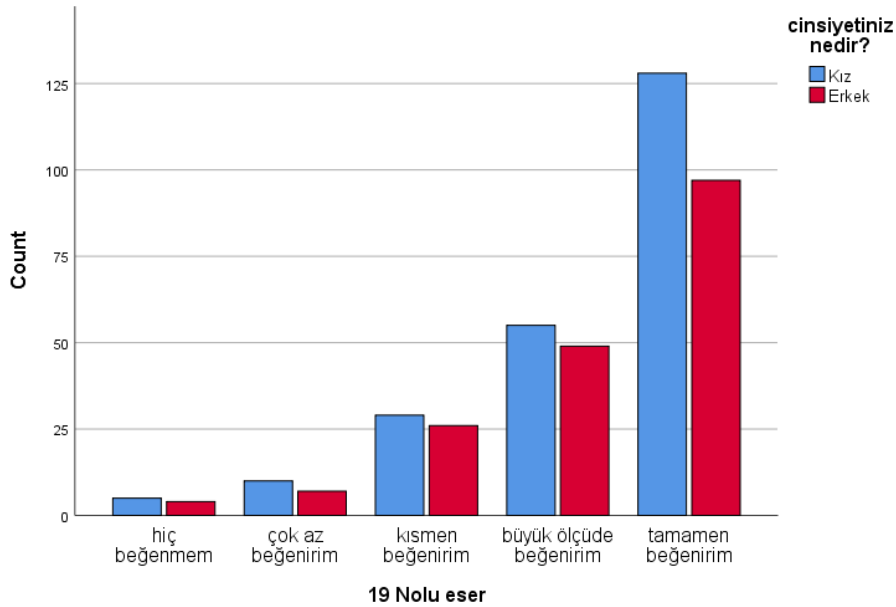
Şekil 20. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (18 Nolu eser)

Şekil 20. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 21. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (19 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	9	2,2
Çok Az Beğenirim	17	4,1
Kısmen Beğenirim	55	13,4
Büyük Ölçüde Beğenirim	104	25,4
Tamamen Beğenirim	219	54,9
Total	410	100

Tablo 21. incelendiğinde araştırmaya katılanların %2,2'si Hiç Beğenmem %4,1'i Çok Az Beğenirim %13,4'ü Kısmen Beğenirim %25,4'ü Büyük Ölçüde Beğenirim %54,9'u Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 19 Nolu esere %54,9 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

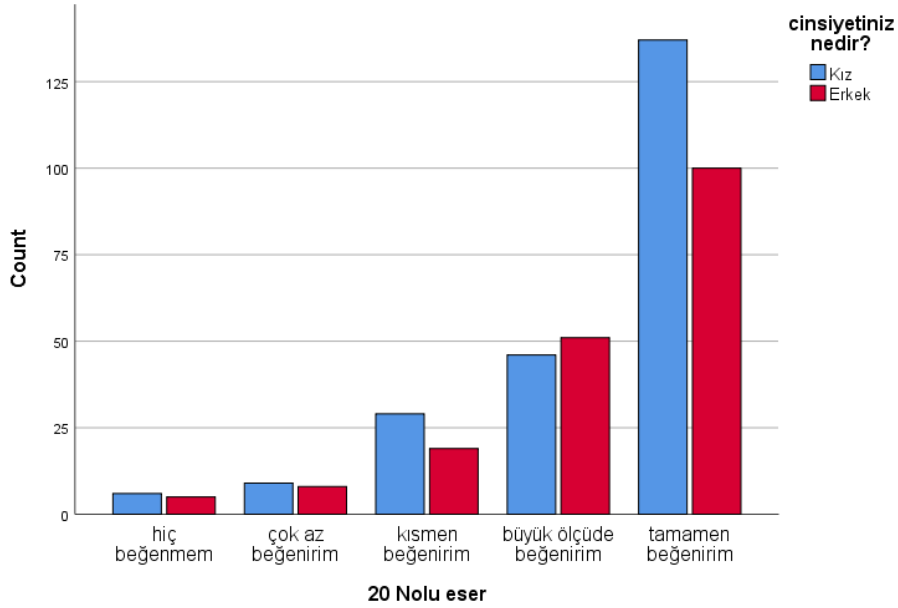
Şekil 21. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (19 Nolu eser)

Şekil 21. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 22. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (20 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	11	2,7
Çok Az Beğenirim	17	4,1
Kısmen Beğenirim	48	11,7
Büyük Ölçüde Beğenirim	97	23,7
Tamamen Beğenirim	237	57,8
Total	410	100

Tablo 22. incelendiğinde araştırmaya katılanların %2,7'si Hiç Beğenmem %4,1'i Çok Az Beğenirim %11,7'si Kısmen Beğenirim %23,7'si Büyük Ölçüde Beğenirim %57,8'i Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 20 Nolu esere %57,8 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

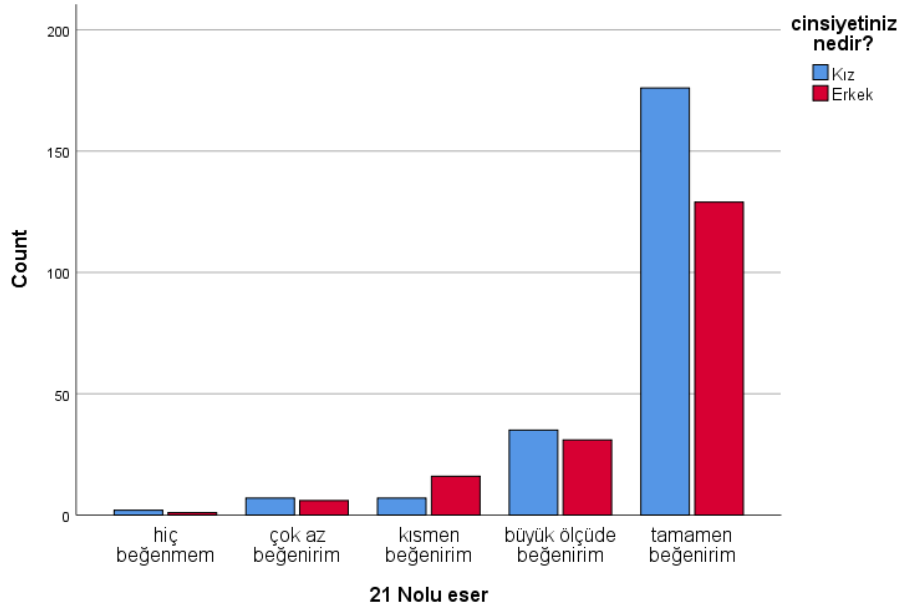
Şekil 22. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (20 Nolu eser)

Şekil 22. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

Tablo 23. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşleri (21 Nolu eser)

Öğrenci Görüşleri	f	%
Hiç Beğenmem	3	0,7
Çok Az Beğenirim	13	3,2
Kısmen Beğenirim	23	5,6
Büyük Ölçüde Beğenirim	66	16,1
Tamamen Beğenirim	305	74,4
Total	410	100

Tablo 23. incelendiğinde araştırmaya katılanların %0,7'si Hiç Beğenmem %3,2'si Çok Az Beğenirim %5,6'sı Kısmen Beğenirim %16,1'i Büyük Ölçüde Beğenirim %74,4'ü Tamamen Beğenirim cevabını vermiştir. Bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemanla seslendirilen 21 Nolu esere %74,4 oranla tamamen beğenirim cevabını verdiği görülmektedir.

Şekil 23. Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Türk Sanat Müziği Eserinin Beğeni Düzeyine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bazında Dağılımı (21 Nolu eser)

Şekil 23. İncelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla beğeni düzeyinin ön planda olduğu görülmektedir.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Ortaokul öğrencilerinin kemanla seslendirilen klasik batı müziği ve Türk müziği türlerine ilgi düzeyinin saptanmasını amaçlayan araştırmanın bu bölümünde, araştırma sürecinde öğrenci görüşlerine dayanarak elde edilen bulguların değerlendirme, sonuç ve önerileri yer almaktadır.

Araştırmaya konu olan ortaokul öğrencilerinin;

- Müzik enstrümanlarından kemana tanıma durumlarına bağlı olarak bulgulara bakıldığında, araştırmaya katılanların çoğunluğunun kemana tanıma düzeyine %29,5 oranla tamamen tanımı cevabını verdiği görülmüştür. Bu orandan yola çıkarak kemana tamamen tanıyan öğrencilerin yeterli çoğunlukta olmadığı belirlenmiştir.
- Kemana dinleme düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde, kemana dinleme düzeyine %34,6 oranla çok az dinlerim cevabını verdiği görülmüştür. Bu orandan yola çıkarak araştırmaya katılan öğrencilerin, kemana dinlemeyi çok az tercih ettikleri görülmektedir.

Tablo 24. Kemanla Seslendirilen Müzik Türlerinin Beğeni Düzeyi Ortalamaları

Müzik Türleri	THM	TSM	KBM
	%	%	%
Hiç Beğenmem	1,4	1,6	3,9
Çok Az Beğenirim	4,5	4,1	6,9
Kısmen Beğenirim	10,7	10,4	13,9
Büyük Ölçüde Beğenirim	21,2	21,9	23,7
Tamamen Beğenirim	62,2	61,9	51,7

- Öğrencilerin, sırasıyla ilk olarak %62,2 bir ortalama sonuç ile Türk halk müziği türlerinin kemanla seslendirilişini beğendiği, ikinci olarak %61,9 bir ortalama sonuç ile Türk sanat müziği türlerinin kemanla seslendirilişini beğendiği, üçüncü olarak ise %51,7 bir ortalama ile klasik batı müziği türlerinin kemanla seslendirilişini beğendiği bulgular sonucunda elde edilmiştir. Bu sıralama doğrultusunda da öğrencilerin ilgi düzeyleri saptanmıştır.

Araştırmada ortaokul öğrencilerinin görüşlerinden elde edilen verilerin sonuçlarına göre bu araştırmanın, farklı tekniklerle geliştirilmesi veya yapılacak olan yeni araştırmalara, araştırmacılara ışık tutması açısından şu öneriler sunulmaktadır.

Araştırmaya konu olan Ortaokul öğrencilerinin;

- Kemani tamamen tanıma düzeyinin yeterli çoğunlukta olmadığı bulgularından yola çıkarak, öğrencilerin keman hakkında daha fazla bilgi sahibi olabilmesi için eğitim programlarına; keman veya diğer müzik enstrümanlarının tanıtılması konuları ders müfredatlarında sıklıkla işlenmesi için seminerler düzenlenmesi yolunda girişimler yapılarak, öğrencilerin bu konuda daha detaylı bilgilendirilmesi sağlanarak, kemani daha iyi tanımaları konusundaki eksiklikler giderilebilir.
- Kemani çok fazla dinlemediği ve dinleme düzeyinin çok az düzeyde seyrettiği bilgisinin sonuçlarından yola çıkarak, keman dinleme veya diğer enstrümanları dinleme kültürünü geliştirmek için müzik dersi müfredatının dinleme kültürünü geliştirmeye yönelik programlanması hem öğrencinin farklı enstrümanları dinlemesini hem de farklı müzikleri dinleme kültürüne katmasına katkı sağlayabilir. Ayrıca M.E.B. destekli olarak öğrencilerin; konserlere, dinletilere, sosyal ve kültürel etkinliklere dayalı organizasyonlara götürülmesi yoluyla, keman gibi birçok enstrümanı dinlemesi ve tanınması sağlanabilir.
- Türk halk müziği eserlerine yönelik görüşlerinden yola çıkarak, öğrencilerin çoğunluğunun bu müzik türünü ve biçimini kemanla seslendirilişini sevmesi olumlu bir sonuç doğurmaktadır. Dolayısıyla çevreden evrene ilkesi göz önünde bulundurularak, öğrencinin bu ilgisinin sürekliliğini sağlamaya yönelik olarak okullarda Türk halk müziğinin kemanla dinletileri, M.E.B. destekli keman konserleri, ders içeriklerinin bu yönde programlanması ve Türk halk müziğinin kültürel etkinlikleriyle desteklenerek öğrencinin ilgisinin daha da artırılması sağlanabilir.
- Türk sanat müziği eserlerine yönelik görüşlerinden yola çıkarak, öğrencilerin çoğunluğunun bu müzik türünün kemanla seslendirilişine karşı ikinci aşamada ilgi göstermesi doğrultusunda öğrencilerin ilgisinin

sürekliğini sağlamaya yönelik olarak okullarda Türk sanat müziğinin kemanla dinletileri, M.E.B. destekli keman konserleri, ders içeriklerinin bu yönde programlanması ve Türk sanat müziğinin kültürel etkinlikleriyle desteklenerek öğrencinin ilgisinin daha da artırılması sağlanabilir. Ayrıca halk kültürünü ifade eden eserler kemana uyarlanarak öğrencilerin bu eserleri dinlemesi veya bu eserlerle tanışması sağlanabilir.

- Klasik batı müziği eserlerine yönelik görüşlerinden yola çıkarak, öğrencilerin çoğunluğunun bu müzik türünün kemanla seslendirilmesine karşı üçüncü bir aşamada ilgi göstermesi doğrultusunda öğrencilerin ilgisinin sürekliğini sağlamaya yönelik olarak okullarda klasik batı müziğinin kemanla dinletileri, M.E.B. destekli keman konserleri, ders içeriklerinin bu yönde programlanması, Cumhurbaşkanlığı senfoni orkestrası iş birliğiyle senfoni konserleri ve klasik batı müziğinin kültürel etkinlikleriyle desteklenerek öğrencinin ilgisinin daha da artırılması sağlanabilir. Ayrıca klasik batı müziği kültürünü ifade eden; konçertolar, senfoniler, vb. eserler derslerde sıklıkla işlenerek, dinletilerek çalgılarla seslendirilerek, öğrencilerin bu eserleri dinlemesi veya bu eserlerle tanışması sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Akan, N. (2013). *Platon'da Müzik*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Aktüze, İ. (2010). *Ansiklopedik Müzik Sözlüğü*. İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Alapınar, H. (2003). *Keman Yapım Tarihi*. Ankara: Sevda-Cenap And Müzik Vakfı Yayınları.
- Artemiz, B. (2009). *Ergenlerin Farklı Müzik Türlerine İlişkin İlgileri İler Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Bayburtlu, S. A. (2017). Kültür, Etnomüzikoloji ve Müzikoloji İlişkisi. *International Journal of Cultural and Social Studies* 3(1), 77-87.
<http://dergipark.gov.tr/download/article-file/339653>
- Baykam, S. (2015). *Müzik Ansiklopedisi*. Gece Kitaplığı Yayınları.
- Bilgin, M. (2015). Bedensel ve Devinsel Gelişim. Binnur Yeşil Yaprak (Ed.), *Eğitim Psikolojisi Gelişim-Öğrenme- Öğretim* içinde (s. 58-81), Ankara: Pegem Akademi.
- Can, G. (2015). Kişilik Gelişimi. Binnur Yeşil Yaprak (Ed.), *Eğitim Psikolojisi Gelişim-Öğrenme- Öğretim* içinde (s. 125-163). Ankara: Pegem Akademi.
- Canbay, A. (2013). Müzik Estetiği. Zeki Nacakcı – Alaattin Canbay (Ed.), *Müzik Kültürü* içinde (s. 231-270), Ankara: Pegem Akademi.
- Çalışır, F. (2000). *Temel Müzik Kuramları*. Ankara: Ataçag Sanatevi Yayınları.
- Çiftçi, E. (2010). Popüler Kültür, Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi* 12 (2): 149-161.
<http://dergipark.gov.tr/download/article-file/67641>
- Doğan, Y. (2007). İlköğretim Çağındaki 10-14 Yaş Grubu Öğrencilerinin Gelişim Özellikleri. *U.Ü. Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 8 (13): 155-187. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/231647>
- Erden, M. (2017). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. Ankara: Arkadaş Yayınları.
- Emnalar, A. (1998). *Türk Halk Müziği ve Nazariyatı*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Erdal, B. (2009). *Müzik Türlerinin Tercih Edilmesinde Kişilik Özellikleri Ve Beğeni İlişkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi/Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Erol, A. (2015). *Müzik üzerine Düşünmek*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Ertenli, İ. (2014). *Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Müzik Türlerini Dinleme Durumlarına ve Programın Müzik Türü Tercihleri Üzerindeki Etkisine İlişkin Görüşleri*.

(Çankaya ilçesi örneği), (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Feyzioğlu N. Hisarcıklılar E. ve Sevim O. (2012). *Bir Estetik Duyuş Analizi Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 16 (3): 41-57.
<https://dergipark.org.tr/download/article-file/32338>

Finkelstein, S. (2000). *Müzik Neyi Anlatır*. (Çeviri: H.M. Spatar). İstanbul: Kaynak Yayınları.

Fubini, E. (2014). *Müzikte Estetik*. (Çeviri: F. Genç). Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

Göbelez, C. (1996). *Çalgılar Dünyasında Keman*. İstanbul: Liszt Müzikeyi Yayınları.

Gözübüyük, Y. D. (2015). *Keman Albümü Seçme Eserler*. Ankara: Yurtrenkleri Yayınevi.

Günay, E. (2011). *Müzik Sosyolojisi Sosyolojiden Müzik Kültürüne Bir Bakış*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

Hodeir, A. (2016). *Müzikte Türler ve Biçimler*. (Çeviri: İ. Usmanbaş). İstanbul: Pan Yayıncılık.

Işık, C. (2013). Kültür Sosyolojisi. Toplumsal Anlamada Bir Zorunluluk. *Sosyoloji Derneği Türkiye- Sosyoloji Araştırmaları Dergisi* 16 (2): 151-169.
<http://www.sosyolojiderneği.org.tr/s/2300/i/2013-2-SosDer-isik-caner.pdf>

Kamalı, C. (2017). *Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Tercihlerinin Ve Bu Tercihleri Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Ömer Halis Demir Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Karasar, N. (2017). *Bilimsel Araştırma Yöntemi Kavramlar İlkeler Teknikler*. Ankara: Nobel Yayınları.

Kaplan, A. (2013). *Kültürel Müzikoloji*. Ankara: Bağlam Yayıncılık.

Kurtuldu, K.M. (2013). Müzik Estetiği. Zeki Nacakcı – Alaattin Canbay (Ed.), *Müzik Kültürü* içinde (s. 35 -56). Ankara: Pegem Akademi.

Lassarre, P. (2017). *Nietzsche'nin Müzik Üzerine Düşünceleri*. (Çeviri: İ. Usmanbaş). İstanbul: Pan Yayıncılık.

Millî Eğitim Bakanlığı. (2017). *İlköğretim Müzik (6-7-8) Öğretmen Kılavuz Kitabı*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Müezzinoğlu, A. (2012). *Kemana Uyarlanmış Halk Ezgilerinin Keman Eğitiminde Kullanılması*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

- Nacakcı, Z. (2013). İnsan-Kültür-Müzik. Zeki Nacakcı – Alaattin Canbay (Ed.), *Müzik Kültürü* içinde (s. 1-31). Ankara: Pegem Akademi.
- Nergis A. ve Yağışan, N. (2013). Kemanın Tarihsel Gelişim Süreci ve Eğitimci Yorumcular. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 30: 213-221. <http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/download/27/20>
- Pelikoğlu, C. M. (2012). *Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Makamsal Açıldan Adlandırılması*. Erzurum: Mega Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
- Say A. (2012). *Müzik Sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi yayınları.
- Say, A. (2015). *Müziğin Kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi yayınları.
- Selanik, C. (2010). *Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni*. İstanbul: Doruk Yayıncılık.
- Sun, M. Sun İ. ve Kuterdem L. (2014). *Seksen Yılın En Güzel Okul Şarkıları* Ankara: Sun Yayınevi.
- Selanik, C. (2010). *Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni*. İstanbul: Doruk Yayıncılık.
- Şen, S. Ü. (2016). *Müzik Estetiği Üzerine*. Ankara: Pegem Akademi.
- Tunalı, İ. (2017). *Estetik*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Uçan, A. (2015). *Türk Müzik Kültürü*. Ankara: Evrensel Müzik ve Yayınevi.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar – İlkeler Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uluç, Ö. M. (2002). *Müzik Sözlüğü*. Ankara: Yurt renkleri yayınevi.
- Ulutürk, N. (2008). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Dinlemeyi Tercih Ettikleri Müzik Türleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Yener, S. (2006). *Lise Müzik*. 2. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- https://www.google.com/url?q=http://www.neyzen.com/nota_arsivi/05_turkuler/erzurum_carsi_pazar_sari_gelin.pdf&sa=U&ved=0ahUKEwiLi7S596ngAhUGZIAKHwcrAJ4QFggFMAA&client=internal-uds-cse&cx=003635132192087347774:96o_dbikgwo&usg=AOvVaw2v-ZBQvRgOlGmQa8ApF1iA (07.02.2019)
- https://www.google.com/url?q=http://www.neyzen.com/nota_arsivi/05_turkuler/uzun_ince_bir_yoldayim.pdf&sa=U&ved=0ahUKEwjptDR-KngAhVOJ1AKHYg2CRwQFggJMAI&client=internal-uds-cse&cx=003635132192087347774:96o_dbikgwo&usg=AOvVaw2oALpqWIjxK9MQiCxBF8hc (07.02.2019)
- <http://www.trtnotaarsivi.com/bak-thm.php> (07.02.2019)
- https://www.google.com/url?q=http://www.neyzen.com/nota_arsivi/05_turkuler/iki_keklik.pdf&sa=U&ved=0ahUKEwjxtZaW-

[angAhUSYIAKHZ2vD64QFggMMAM&client=internal-uds-cse&cx=003635132192087347774:96o_dbikgwo&usg=AOvVaw3XBV9n80VR2kc9OSLLiuPN](http://www.neyzen.com/nota_arsivi/05_turkuler/kirmizi_bugday.pdf) (07.02.2019)

https://www.google.com/url?q=http://www.neyzen.com/nota_arsivi/05_turkuler/kirmizi_bugday.pdf&sa=U&ved=0ahUKEwjyXzF-angAhWEmlQKHeGrDncQFggJMAI&client=internal-uds-cse&cx=003635132192087347774:96o_dbikgwo&usg=AOvVaw1ek_zzJVr8ZaasLQ7ocYXT (07.02.2019)

<http://www.arabuloku.com/wp-content/uploads/2015/07/yurdumda-%C5%9Fark%C4%B1s%C4%B1-notalar%C4%B1.png> (07.02.2019)

<http://notaarsivleri.com/NotaMuzik/dandini-dandini-dastanapdf1518960514.pdf> (07.02.2019)

<https://notalarim.com/god-father-keman-notalari/> (07.02.2019)

<https://notalarim.com/love-story-keman-notalari/> (07.02.2019)

<http://www.free-scores.com/download-sheet-music.php?pdf=92292> (07.02.2019)

<http://www.free-scores.com/download-sheet-music.php?pdf=24123> (07.02.2019)

[https://imslp.org/wiki/Violin_Concerto_No.2,_Op.35_\(Rieding,_Oskar\)](https://imslp.org/wiki/Violin_Concerto_No.2,_Op.35_(Rieding,_Oskar)) (07.02.2019)

<https://musescore.com/user/207964/scores/195774> (07.02.2019)

http://www.neyzen.com/nota_arsivi/02_klasik_eserler/004_acem_kurdi/sen_kalbi_min_mehtabisin_gunesinin.pdf (08.02.2019)

https://www.google.com/url?q=http://www.neyzen.com/nota_arsivi/02_klasik_eserler/053_mahur/mahur_ss_refik_talat_ney.pdf&sa=U&ved=0ahUKEwip931vKvgAhXILFAKHWuLCbkQFggJMAI&client=internal-uds-cse&cx=003635132192087347774:96o_dbikgwo&usg=AOvVaw2ErKfJLgOe0bvZhkD6dSmq (08.02.2019)

http://www.neyzen.com/nota_arsivi/02_klasik_eserler/066_nihavend/uskudara_gider_iken_ney.pdf (08.02.2019)

http://www.neyzen.com/nota_arsivi/02_klasik_eserler/058_muhayyerkurdi/duydu_m_ki_unutmusun_ney.pdf (08.02.2019)

http://notaarsivleri.com/NotaMuzik/saz_eseri_0878.pdf (08.02.2019)

https://www.google.com/url?q=http://www.neyzen.com/nota_arsivi/02_klasik_eserler/075_rast/yine_bir_gulnihal.pdf&sa=U&ved=0ahUKEwj325KxwKvgAhXQEVAKHcV4BVoQFggNMAM&client=internal-uds-cse&cx=003635132192087347774:96o_dbikgwo&usg=AOvVaw1p7ampJXBeclYFB9tiQwu (08.02.2019)

<http://www.trtnotaarsivi.com/bak-tsm.php> (08.02.2019)

EKLER

EK-1 ARAŖTIRMA İÇİN İZİN BELGESİ

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ'NE

ORDU

Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anabilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi ve Silvan Ortaokulu'nda müzik öğretmeni olan Ömer ÇETMİOĞLU'nun "Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği ve Türk Müziği Türlerine İlgili Düzeyinin Saptanması (Diyarbakır Silvan İlçesi Örneği)" konulu araştırmasının uygulama talebi incelenmiştir.

Müdürlüğümüzce incelenen konunun, İlçemiz Silvan Ortaokulundaki öğrencilere ekli listedeki anket çalışmasının uygulanmasında sakınca görülmemektedir.

Hakan KARAALP

Silvan Ortaokulu Müdürü

26/12/2017

Ekler:

- 1- Öğrenci Anket Formu (5 Sayfa)

EK-2 ÖĞRENCİ ANKET FORMU

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KEMANLA SESLENDİRİLEN KLASİK
BATI MÜZİĞİ VE TÜRK MÜZİĞİ TÜRLERİNE İLĞİ DÜZEYİNİN
SAPTANMASI'NA İLİŞKİN ANKET FORMU

Yönerge

Sevgili ve değerli öğrenciler;

Bu anket “Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği ve Türk Müziği Türlerine İlgi Düzeyinin Saptanması” için ortaokul öğrencilerinin görüşlerinden faydalanılarak araştırma için gerekli olan bulguların elde edilmesi amacı ile hazırlanmıştır.

Uygulanacak olan anketin, ilk bölümünde aileniz ve sizin kişisel bilgilerinizle ilgili sorular, İkinci bölümünde de keman hakkında sorular ve kemanla seslendirilecek olan klasik batı müziği ve Türk müziği türlerinden seçilmiş olan eserler yer almaktadır. Ankette elde edilecek tüm bulgular, sadece bu araştırmaya yönelik olarak kullanılacaktır. Araştırma da sorulara yönelik verdiğiniz cevaplarınız, bu araştırmanın amacına ulaşabilmesi ve gerçek bulgulara dayandırılması açısından önem taşımaktadır.

Sevgili öğrenciler katılımınız için teşekkür ederim.

Ömer ÇETMİOĞLU

Araştırmacı

ANKET

Kişisel Bilgiler

1-) Cinsiyetiniz?

Kız Erkek

2-) Kaç yaşındasınız?

10 11 12 13 14 ve üstü

3-) Ailenizin aylık gelir durumu nedir?

0-502TL

502-1000TL

1002-1500TL

1502-2000TL

2002 TL ve üstü

4-) Aileniz hayatta mı?

Anne-baba hayatta.

Yalnızca anne hayatta.

Yalnızca baba hayatta.

Anne-baba hayatta değil.

5-) Babanız hangi meslekle ilgilenmektedir?

.....

6-) Anneniz hangi meslekle ilgilenmektedir?

.....

7-) Kaç kardeşiniz bulunmaktadır?

( ) Tek çocuğum ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( ) 5 ve üzeri

8-) Müzik enstrümanlarından kemanı tanır mısınız?

Hiç Tanımam	Çok Az Tanırım	Kısmen Tanırım	Büyük Ölçüde Tanırım	Tamamen Tanırım

9-) Keman dinler misiniz?

Hiç Dinlemem	Çok Az Dinlerim	Kısmen Dinlerim	Büyük Ölçüde Dinlerim	Tamamen Dinlerim

Aşağıda araştırmacı tarafından kemanla seslendirilecek klasik batı müziği, Türk sanat müziği ve Türk halk müziğinden örnek eserler bölümler halinde verilecektir. Seslendirilen eserlerle beğeni düzeyiniz ölçülecektir, lütfen eserleri sırasıyla dinleyiniz ve ilginize göre kutucukları işaretleyiniz.

10-) 1 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

11-) 2 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

12-) 3 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

13-) 4 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

14-) 5 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

15-) 6 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

16-) 7 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

17-) 8 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

18-) 9 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

19-)10 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

20-) 11 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

21-) 12 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

22-) 13 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

23-) 14 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

24-) 15 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

25-) 16 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

26-) 17 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

27-) 18 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

28-) 19 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

29-) 20 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

30-) 21 Nolu eser

Hiç Beğenmem	Çok Az Beğenirim	Kısmen Beğenirim	Büyük Ölçüde Beğenirim	Tamamen Beğenirim

EK-3 KEMANLA SESLENDİRİLEN ESERLERİN NOTALARI

Erzurum çarşı pazar

- 1 -

Yöresi: Erzurum

Kimden alındığı: Faruk Kaleli

Derleyen ve Notaya alan:
Muzaffer Sarısozen

Er zu rum çar şı pa zar ney ni mam ma na man
Pa lan dö ken yü ce dağ

ney ni mam ma na man ney ni mam ma na man sa rı ge lin

İ çin de bir kız ge zer hop ni ne nöl sül
Al tı mor süm bül lü bağ

sa rı ge li na man sa rı ge li na man

sa rı ge li na man su na yâ rim

E lin de di vit ka lem ney ni mam ma na man
Se ni ver mem yad la ra

ney ni mam ma na man ney ni mam ma na man sa rı ge lin

Kat li me fer man ya zar_____ hop ni ne nöl sün sa rı— ge li— na man
Ni ce ki bu ca nım sağ_____

sa rı ge li— na— man sa rı ge li na— man su na ya rim—

Yücel Müzik
01.12.2017

Erzurum arşı pazar (Leylim aman aman leydim aman aman leydim aman aman sarı gelin)

Şçinde bir kız gezer (Hop ninen ölsün sarı gelin aman sarı gelin aman sarı gelin aman suna yarım)

Elinde divit kalem (Leylim aman aman leydim aman aman leydim aman aman sarı gelin)

Katlime ferman yazar (Hop ninen ölsün sarı gelin aman sarı gelin aman sarı gelin aman suna yarım)

Palandöken yüce dağ (Leylim aman aman leydim aman aman leydim aman aman sarı gelin)

Altı mor sümbüllü bağ (Hop ninen ölsün sarı gelin aman sarı gelin aman sarı gelin aman suna yarım)

Seni vermem yadlara (Leylim aman aman leydim aman aman leydim aman aman sarı gelin)

Nice ki bu canım sağ (Hop ninen ölsün sarı gelin aman sarı gelin aman sarı gelin aman suna yarım)

Yöresi: Sivas / Şarkışla
Kimden alındığı: Aşık Veysel Şatıroğlu

Derleyen: TRT Müz. D. Bşk. ÇHM Md. İlgü
Notaya alan: Ali Canlı

SAZ

U zun in ce bir yol da yım SAZ

Gi di yo rum gün düz ge ce SAZ

Bil mi yo rum ne hal de yim gi di yo rum gün düz ge ce

Gün düz ge ce gün düz ge ce gün düz ge ce hey SAZ

Dün ya ya gel di ğim an da SAZ

Yü rü düm ay nı za man da SAZ

İ ki ka pı lı bir han da gi di yo rum gün düz ge ce

gün düz ge ce gün düz ge ce gün düz ge ce hey

Şa şar Vey sel iş bu ha le SAZ

Kâh ağ la ya kâ hı gü le SAZ

Ye tiş mek i çin men zi le gi di yo rum gün düz ge ce

gün düz ge ce gün düz ge ce gün düz ge ce hey

İbrahim Kandırmacı
05.08.2010

*Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
Bilmiyorum ne haldeyim
Gidiyorum gündüz gece*

*Dünyaya geldiğim anda
Yürüdüm aynı zamanda
İki kapılı bir handa
Gidiyorum gündüz gece*

*Uykuda dahi yürüyom
Kalmaya sebep arıyom
Gidenleri hep görüyom
Gidiyorum Gündüz gece*

*Kırkdokuz yıl bu yollarda
Ovada dağda çöllerde
Düşmüşüm gurbet ellerde
Gidiyorum gündüz gece*

*Düşünülürse derince
Uzak görünür görünce
Bir yol dakika miktarınca
Gidiyorum gündüz gece*

*Şaşar Veysel iş bu hale
Kâh ağlaya kâh güle
Yetişmek için menzile
Gidiyorum gündüz gece*

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA NO 481
İNCELEME TARİHİ 22.11.1979

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
KASTAMONU

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
İHSAN OZANOĞLU

ÇANAKKALE İÇİNDE

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRE

ÇA NAK KA LE İ ÇİN DE AY NA LI ÇAR ŞI
A NA BEN Gİ Dİ YOM DÜŞ MA NA KAR
ŞI OF GEN Ç Lİ Öİ MEY VAH

T. Soykan

(1)
ÇANAKKALE İÇİNDE AYNALI ÇARŞI
ANA BEN GİDİYOM DÜŞMANA KARŞI

(2)
ÇANAKKALE İÇİNDE BİR UZUN SELVİ
KİMİMİZ NİSANLI KİMİMİZ EVLİ

(3)
ÇANAKKALE ÜSTÜNÜ DUMAN BÜRÜDÜ
ON ÜÇÜNCÜ FIRKA HARBE YÜRÜDÜ

(4)
ÇANAKKALE İÇİNDE BİR BOLU TESTİ
ANALAR BABALAR MEKTUBU KESTİ

İki keklık

Yöresi: Balıkesir
Kinden alındığı: Mustafa Sarı

Derleyen ve Notaya alan:
Muzaffer Sarısözen

Aranajme

İ ki keklık bir ka ya da ö tü yor
İ ki keklık bir de re den su i çer
İ ki keklık bir ka ya da yas la nır

Öt me de keklık der dim ba na ye ti yor a ma nam man
Dert li de keklık dert siz le re dert a çar a ma nam man
Te ke de bı çak gü müş kın da pas la nır a ma nam man

ye ti yor An ne si ne ka ra da ha ber gi di yor
dert a çar Bu na ya nık sev da der ler tez ge çer
pas la nır Bir gü no lur de li de gö nül us la nır

Yaz ma sı o ya lı kun du ra sı bo ya lı yar be nim a man nam man

yar be nim U zun da ge ce ler yar boy nu ma

sar be nim a man nam man sar be nim

İki keklık bir kayada ötüyor
Ötme de keklık dertdin bana yetiyor
Annesine kara da haber gidiyor

İki keklık bir derede su içer
Dertli de keklık dertsizlere dert açar
Buna da yanık sevda derler tez geçer

İki keklık bir kayada yaslanır
Teke de bıçak gümüş kında paslanır
Bırgün olur deli de gönül uslanır

Diyarlar:

Yazması oyalı kundurası boyalı yar benim
Uzun da geceler yar koynuna sar beni

Yöresi: Manisa
Kimden alındığı: Haydar Bayçın

Derleyen ve notaya alan:
Muzaffer Sarısözen

Aranâğme

Kır mı zı buğ day ay rıl mı yor
Yo lüs tü ne ku ra koy muş

se zin den Mev lam mev lam ver sin
il ye ni Be nis te mem is te mem

gü zel le rin gen cin den
ma vi şal var gi ye ni

Kim ay rıl mış be nay rı lam
Be nis te rim set re pan tol

e şin den Yö rü yö rü dil ber
gi ye ni

sal ma sa çın sü rün sün A çı ver a çı ver cep ke ni ni

el mas ger dan gö rün sün

*Kırmızı buğday ayrılmıyor sezinden
Mevlam Mevlam versin güzellerin gencinden
Kim ayrılmış ben ayırlam eşinden*

*Yol üstüne kurakoymuş ilyeni
İben istemem mavi şalvar giyeni
İben isterim setre pantol giyeni*

*Yörü yörü dilber salma saçın sürünsün
Bağlantı: Açıver açıver cepkenini elmas gerdan görünsün*

YURDUMDA

Söz ve Müzik: Mahir Dinçer

Orta

1.To hum lar fi da na fi dan lar a ğa ca
2.Bir tek dal kır ma dan or man sız kal ma dan

A ğaç lar or ma na dön me li yur - dum da
Her in san bir fi dan dik me li yur - dum da

Yu va dır - kuş la ra ör tü dür - top ra ğa

Can ve rir - do ğa ya or man lar yur - dum da

Burdur

MİNQT

Kaynak kişi
Hafize hanım (Çine)

Notalayan
Hamit Çine

D.C. $\text{♩} = 80$

Len ci ni den di xi cas ca ra
Pi ner a lın i yi si ne nen ni
ca ra lar gir miş bos ta ra
cü şer yo lun ki yi si na nen ni
kev hos tan ci ca na ya
na ber ve rin ce ya si na nen ni
ye me sir lâ ha na yi e... e.. e..
se ber al san ku su ne net ... e... e.. e..

D.C.

GODFATHER

Musical score for the piece "GODFATHER" by Nino Rota. The score is written in 4/4 time and consists of ten staves of music. The notation includes standard musical notation with treble clefs and a key signature of one sharp (F#). The piece begins with a treble clef, a 4/4 time signature, and a common time signature symbol (C). The first staff is marked with a treble clef, a 4/4 time signature, and a common time signature symbol (C). The score includes various musical notations such as notes, rests, and accidentals. Fingerings are indicated by numbers 1, 2, and 3 above the notes. The piece concludes with a double bar line and a common time signature symbol (C). The name "Nino Rota" is written in the upper right corner of the first staff, and the word "Son" is written at the end of the fourth staff.

'O sole mio!

My Sunshine.

Poem by G. Capurro.
English version by
Henry G. Chapman.

E. di Capua.

Andantino.

mf

The piano introduction consists of two staves in 3/4 time. The right hand plays a melody of eighth notes, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes.

p

1. Che bel - la co - sa
1. Oh! what's so fine, dear,

The first system shows the vocal melody and piano accompaniment for the first line of lyrics. The piano part continues with the same accompaniment pattern as the introduction.

'na iur - na - tà è so - le, n'a - ria se - re - na dop - po 'na tem -
As a day of sun - shine? The sky is clear at last, The rain and

The second system continues the vocal melody and piano accompaniment for the second line of lyrics.

pe - stal Pe' ll'a - ria fre - sca pa - re già 'na fe - sta...
storm are past, Thro' air so cool, so bright, Comes the fes - tal sun - light...

The third system concludes the vocal melody and piano accompaniment for the third line of lyrics.

cresc. *mf*

- Che bel - la co - sa 'na iur - na - ta' e so - le. Ma nà - tu
 - Oh! what's so fine, dear, As a day of sun - shine? An - oth - er

so - le cchiù bel - lo, oh - nè, 'o so - le mi - o sta nfron - te a
 sun - light Far love - lier lies, Oh my own sun - shine! In your dear

f

te, 'o so - - - le 'o so - le mi - o
 eyes! Oh sun - - - shine, my own sun - shine,

p

- sta nfron - te a te, sta nfron - te a tel.
 - In your dear eyes, in your dear eyes!

p

D. C.

S O N A T E N° 28

für Pianoforte und Violine

von

W. A. M O Z A R T.

Rösch. Verz. N° 304.

151

Mozarts Werke.

Serie 18. N° 28.

VIOLINO.

Allegro.

The musical score for the Violino part of Mozart's Sonata No. 28 is written in G major and 3/4 time. It consists of 12 staves of music. The tempo is marked 'Allegro.' The dynamics range from piano (*p*) to fortissimo (*ff*). The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic. The second staff has a fortissimo (*f*) dynamic and a 'pressato' marking. The third staff has a piano (*p*) dynamic. The fourth staff has a fortissimo (*f*) dynamic. The fifth staff has a piano (*p*) dynamic. The sixth staff has a fortissimo (*f*) dynamic. The seventh staff has a fortissimo (*ff*) dynamic. The eighth staff has a fortissimo (*f*) dynamic. The ninth staff has a fortissimo (*ff*) dynamic. The tenth staff has a fortissimo (*f*) dynamic. The eleventh staff has a piano (*p*) dynamic. The twelfth staff has a fortissimo (*f*) dynamic. The score ends with a double bar line and repeat dots.

W. A. M. 304.

VIOLINO.

Violino musical score for W.A.M. 304, page 2 (66). The score consists of 12 staves of music in G major, 2/4 time. It features various dynamics including piano (*p*), forte (*f*), and fortissimo (*ff*), along with articulation marks like accents and slurs. The piece concludes with a first ending bracket.

W.A.M. 304.

VIOLINO.

The musical score consists of ten staves of music. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic. The second staff features a forte (*f*) dynamic. The third staff is marked *pp*. The fourth and fifth staves are marked *dolce* and include fingering numbers 7 and 9. The sixth staff has a forte (*f*) dynamic and includes a trill (*tr*) and a fermata. The seventh staff is marked *p* and includes a trill (*tr*). The eighth, ninth, and tenth staves continue the melodic and harmonic development of the piece.

W. A. M. 303.

Concerto in B Minor
Violin & Piano

Allegro moderato

I.

Otto Rieding Op. 35

4
mf

8
0
f

12
mf

16
f

21
mf

25
f

29
4 0 4 4 4
p

33
f

37
f

41
mf

Musical score for guitar, measures 44-79. The score is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). The music features various dynamics and techniques:

- Measure 44: *f* (forte)
- Measure 47: *mf* (mezzo-forte)
- Measure 50: *f* (forte)
- Measure 55: *f* (forte)
- Measure 60: *mf* (mezzo-forte)
- Measure 65: *f* (forte)
- Measure 69: *f* (forte)
- Measure 72: *f* (forte)
- Measure 75: *f* (forte)
- Measure 79: *f* (forte)

Technical markings include slurs, accents, and fingering numbers (4, 0, 2). The piece concludes with a double bar line at measure 79.

II.

Andante

4

p

9 *mf*

13 *mf*

17 *f* *rit.* *a tempo*

21 *mf*

25 *f*

29 *mf*

33 *f* *rit.*

37 *a tempo* *p* *mf*

42 *p*

46 *mf* *molto rit.* *p*

3

III.

Allegro moderato

mf Stay in upper 1/2 of bow.

f

f

mf

mf espressivo

f

rit.
dim.

4

33 *a tempo*
mf

36 *mf*

38 *f* *mf*

40 *f*

43 *mf*

46 *f*

49 *f* *mf*

52

Detailed description: This musical score is for a piece in D major (two sharps). It consists of eight staves of music. The first staff (measures 33-35) is marked 'a tempo' and 'mf', featuring a melodic line with several slurs and accents. The second staff (measures 36-37) continues the melody with a 'mf' dynamic. The third staff (measures 38-39) features a more rhythmic passage with a 'f' dynamic, including a four-measure rest. The fourth staff (measures 40-42) continues the rhythmic pattern with a 'f' dynamic. The fifth staff (measures 43-45) has a 'mf' dynamic and includes a four-measure rest. The sixth staff (measures 46-48) has a 'f' dynamic and includes a four-measure rest. The seventh staff (measures 49-51) has a 'f' dynamic followed by a 'mf' dynamic. The eighth staff (measures 52) concludes the passage with a two-measure rest.

57 *meno mosso*
mf *espressivo* *f*

63 *mf*

68 *f* *rit.*

73 *Tempo I* *mf*

76

79 *f*

82

84 *f*

86 *f*

88

90 *f* 2 1 6

Detailed description: This is a page of musical notation for a piano piece. It consists of ten staves of music. The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 6/8. The piece begins at measure 57 with the tempo marking 'meno mosso'. The first staff (measures 57-62) features a melodic line with dynamics ranging from mezzo-forte (mf) to forte (f). The second staff (measures 63-67) continues the melodic line with a '4' above the first measure, indicating a four-measure rest or a specific articulation. The third staff (measures 68-72) shows a continuation of the melodic line with dynamics mf and f, and a 'rit.' (ritardando) marking. The fourth staff (measures 73-75) is marked 'Tempo I' and 'mf', featuring a more rhythmic, eighth-note pattern. The fifth staff (measures 76-78) continues this rhythmic pattern. The sixth staff (measures 79-81) features a '4' above the first measure and a 'f' dynamic. The seventh staff (measures 82-83) continues the rhythmic pattern. The eighth staff (measures 84-85) features a 'f' dynamic. The ninth staff (measures 86-87) continues the rhythmic pattern with a 'f' dynamic. The tenth staff (measures 88-90) concludes the piece with a 'f' dynamic, a '2' above the first measure, and a '1' above the second measure, followed by a final chord and a double bar line. A '6' is written below the staff, likely indicating the time signature.

15. Minuet 3

J. S. Bach

The image displays a musical score for Minuet 3 by J.S. Bach, arranged for Violin and Violin (Vln.). The score is written in G major and 3/4 time. It consists of four systems of music. The first system is labeled 'Violin' and features a melody with a dynamic marking of *mf*. The second system is labeled 'Vln.' and continues the melody. The third system is also labeled 'Vln.' and continues the melody. The fourth system is labeled 'Vln.' and features a dynamic marking of *f*. The score includes various musical notations such as treble clefs, key signatures, time signatures, and dynamic markings. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

0 1 2 3 0 1 2 1 0 1 0 2 3

Vln.

3 3 2 3 0 3 2 3 3 2 1 0 3 2 3 0

Vln.

0 1 2 3 0 1 2 1 0 1 3 3 2 3

Vln.

Vln.

Vln.

Vln.

Vln.

Vln.

Vln.

Vln.

Vln.

Vln.

The image shows a musical score for a violin part. It consists of two staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The bottom staff is also a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The music is written in a single system. The top staff contains a complex melodic line with many triplets and various fingerings (0, 1, 2, 3) indicated above the notes. The bottom staff contains a simpler accompaniment line with fewer notes and rests. The piece ends with a double bar line.

NİNİ

Söz: Muammer Sun
Müzik: J. Brahms

U-yu yav - rum kol - la - rım se - ni has - ret - le
sar - sın Ü - mit do - lu yol - la - rın Ü - ze - rin - de sen var -
sın Me - le - ğim u - yu u - yu nin - ni - ler -
le Be - be - ğim bü - yü bü - yü nin - ni - ler - le

Acem-kürdî Fantezi
 Sen kalbimin mehtabısın güneşisin
 "Samanyolu"

Beste ve Güfte:
 Teoman Alpay
 (Mü) (1932 – 13.02.2005)

Semâî ♩ = 144

Aranâgme

Sen kal bi min meh ta bı sın gü ne şı sin SAZ
 Ru hum se nin kal bim se nin öm rüm se nin SAZ
 U zak la ra ka çı ver sek se nin le biz SAZ

Sen ru hu mun vaz ge çil mez bir e şı sin
 Yıl lar geç se öl me ye cek ben de sev gin
 Bir gün el bet gö ze ge lir bu sev gi miz

Bir şar kı sın sen ö mür bo yu sü re cek

Du dak la rım dan yıl lar ca düş me ye cek

D.C.

Metin 25
 08.04.2010

*Sen kalbimin mehtabısın güneşisin
 Sen ruhumun vazgeçilmez bir eşisin*

*Ruhum senin, kalbim senin, ömrüm senin
 Yıllar geçse ölmeyecek bende sevgin*

*Uzaklara kaçarsak seninle biz
 Bir gün elbet göze gelir bi sevgimiz*

Nakarat:

*Bir şarkısın sen ömür boyu sürececek
 Dudaklarımdan yıllarca düşmeyecek*

Mâhûr Saz Semâî

Aksak Semâî ♩ = 112

Refik Tal'at Alpman
(Hasan, Udi, Bebekli)
(1894 – 1947)

1. Hâne

Teslim

2. Hâne

Semâî ♩ = 120

4. Hâne

Ağırlaşarak ...

Gashik: Neşreen Yılmaz Akalın

Yücel Müzik
15.02.2001

Nihâvend İstanbul Türküsü

Üsküdar'a gider iken aldı da bir yağmur
"Kâtibim"

Nim Sofyan ♩ = 68

Anonim

Üs kü da ra gi—der— i ken al dı da bir yağ mur— mur
Ka tip uy ku dan— u—yan mış göz le— ri mah mur— mur

Ka ti bi min set— re si u—zun e— te— ği— ça— mur
Ka tip be nim ben— ka— ti— bin el— ne— ka— rı— şır

Ka ti bi min set— re si u—zun e— te— ği— ça— mur
Ka ti bi me ko la lı da göm— lek ne gü zel— ya— kı— şır

Yücel Müzik
22.11.2001

D.C.

Üsküdar'a gider iken aldı da bir yağmur
Kâtibimin setresi uzun eteği çamur
Kâtip uykudan uyanmış gözleri mahmur
Kâtip benim ben kâtibin el ne karışır
Kâtibime kolalıda gömler ne güzel yakışır

Üsküdar'a gider iken bir mendil buldum
Mendilimin içine lokum doldurdum
Kâtibimi arar iken yanımda buldum
Kâtip benim ben kâtibin el ne karışır
Kâtibime kolalıda gömler ne güzel yakışır

Muhayyer-Kürdî Şarkı
Duydum ki unutmuşsun gözlerimin rengini
 - 2 -

Beste: Selâhattin Altınbaş
 Güfte: Fırgut Yarkent

SAZ _____ A teş le nen ba şı mı _____ diz le ri

nin ye ri ne _____ da ya say dım taş la ra _____

Ha ni ben dim ye di renk SAZ _____ ha ni ten de can _____

dım SAZ _____ ha ni ben dim ye di renk _____

ha ni ten de can i dım _____ ha ni gün düz ha ya

lin _____ Ge ce ler rü yan i dım _____ ha ni gün

düz ha ya lin _____ ge ce ler ru yan i dım SAZ _____

De mek ki se nin i çin SAZ _____ aşk de gül

ya lan i dım _____ A cı rım he der o lan _____

o en gü zel yıl la ra SAZ _____ ra _____ (Son)

Metin 27.04.2012

*Duydum ki unutmuşsun gözlerimin rengini
 Yazık olmuş o gözlerden sana akan yaşlara
 Bir zamanlar sevginle ateşlenen başımı
 Dizlerinin yerine dayasaydım taşlara*

*Hani bendim yedi renk hani tende can idim
 Hani gündüz hayalın geceler rüyan idim
 Demek ki senin için aşk delil yalan idim
 Acırım heder olan o en güzel yıllara*

HİCÂZ PEŞREVİ

- 2 -

3. HÂNE

Musical notation for the 3rd Hâne of Hicaz Pesrevi, consisting of four staves. The notation is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. It features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and includes triplets and fermatas.

4. HÂNE

Musical notation for the 4th Hâne of Hicaz Pesrevi, consisting of four staves. The notation is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. It features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and includes triplets and fermatas.

HERMÖR

nefesnot.com

Rast Şarkı

Yine bir gül-nihal aldı bu gönlümü

Şiir: Müzik

Beste: İsmail Dede Efendi
(Hanımî-zâde; Hacı, Nâit-hân, Neyzen,
Musâhîb-i Şehrîvârî, Sermüezzîn)
(29.01.1778 – 29.11.1846)

Semâî ♩ = 150

Aranağme

Yi ne bir gül—ni hal al dı bu gön—lü mü gön—lü mü
Gör me dim kim—se de böy le bir dil—rü bâ dil—rü bâ

Sim—ten gon—ca fem bî be del ol—gü zel—zel
Böy le kaş böy—le göz böy le el böy—le yüz—yüz

Â—teş i—ruh—le ri yak tı bu—gön lü mü gön—lü mü
Â—şî kın—bağ—rı nı üz—me ğe—göz sü zer Göz—sü zer

Pür e da pür—ce fa pek kü çük pek gü—zel
El a man pek—ya man her za man ol—gü zel—zel

Aranağme

Şiir: Müzik
11.01.2014

Not: Aranağme Udi Nevres Bey tarafından yazılmıştır. Orijinalinde aranağme yoktur.

Yine bir gül-nihal aldı bu gönlümü
Sîm-ü ten, gonca fem, bîbedel ol güzel
Âteş-i ruhleri yaktı bu gönlümü
Pür eda, pür cefa, pek küçük, pek güzel

Görmedim kimsede böyle bir dilrübâ
Böyle kaş, böyle göz, böyle el, böyle yüz
Aşıkın bağrını üzmeğe göz süzer
El'aman, pek yaman, her zaman ol güzel

NİHÂVEND
FİKRİNDEN GECELER YATABİLMİREM
(AYRILIK)

USÛLÜ:DEÇİŞMELİ

AZERİ TÜRKÜ

(saz - - - -)

Y A T A B İ L M İ R E M B U F İ K R İ B A
K A R A G E C E L E R B İ L M İ R E M M E N

Ş İ M D A N A T A B İ L M İ R E M (saz - - - -)
K E N D İ M H A R Â C E C E L E R

1. N E Y L E Y İ M
B İ R O K T U R

2.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı-Soyadı	Ömer ÇETMİOĞLU
Doğum Yeri-Tarihi	Çorum/Sungurlu – 02/02/1989
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi
Yüksek Lisans	Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı
Bildiği Yabancı Diller (varsa)	İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri (varsa)	
İş Deneyimi	
Stajlar	
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	Diyarbakır/Silvan İlçesi Silvan Ortaokulu Müzik Öğretmeni 2017- halen
İletişim	
E-Posta Adresi	omercetmioglu@gmail.com
Tarih	